ΝΕΩΤΕΡΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ "ΗΛΙΟΥ"

ΕΛΛΑΣ Α'

Copyright, Εγκυκλοπαιδείας «ΗΛΙΟΥ»

ΕΛΛΑΣ

Περὶ πατρίδος καὶ Ἐλευθερίας

Οἱ Ἕλληνες πρέπει νὰ γνωρίζουν, ὅτι εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ἐδίδαξαν ὅλους τούς ἀνθρώπους καὶ τούς Λαούς «Τὶ εἶναι Πατρίς», διότι πρῶτοι οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τὴν παναρχαίαν ἐποχήν ὑπέδειξαν καὶ διεκήρυξαν τὴν σημασίαν καὶ τὴν ἀξίαν τῆς πατρίδος, ὅπως ἀναφέρουν αἱ παραδόσεις των.

«Εἰς οἰωνός ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ Πάτρης»

Ὁμήρου ΙΛΙΑΣ Μ 243

(Τὸ μεγαλύτερον καθῆκον σου εἶναι νὰ πολεμᾶς διὰ τὴν πατρίδα σου).

«Ὦ παῖδες Ἑλλήνων, ἴτε ἐλευθεροῦτε πατρίδ', ἐλευθεροῦτε δὲ παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρώων ἕδη θήκας τε προγόνων· νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών».

Αἰσχύλου «Πέρσαι» (Ἐξάγγελος 400-405)

(Ὦ παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων, ἐμπρός, ἀγωνισθῆτε διὰ νὰ ἐλευθερώσετε τὴν πατρίδα, τὰ παιδιὰ καὶ τὰς γυναῖκας, ὑπερασπισθῆτε τῶν γονέων σας τοὺς θεοὺς καὶ τὰ ἱερὰ καὶ τῶν προγόνων σας τοὺς τάφους· διότι τώρα εἶναι ὑπὲρ πάντων ὁ ἀγών!).

«Μητρός τε καὶ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἁπάντων τιμιώτερόν ἐστιν ἡ πατρὶς καὶ σεμνότερον καὶ ἁγιώτερον καὶ ἐν μείζονι μοίρᾳ καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρ' ἀνθρώποις τοῖς νοῦν ἔχουσι.»

Πλάτωνος «Κρίτων» XII D, 12, 51

(Καὶ ἀπὸ τὴν μητέρα καὶ ἀπὸ τὸν πατέρα καὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους προγόνους πολυτιμότερον, σεβαστότερον καὶ ἁγιώτερον ἰδεῶδες εἶναι ἡ πατρὶς, ποὺ ἐκτιμᾶται περισσότερον καὶ ἀπὸ τοὺς θεοὺς καὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ σκέπτονται φρόνιμα).

«Χωρὶς Πατρίδα δὲν ζεῖ ἡ ἀνθρώπινη ψυχή».

Κωστῆς Παλαμᾶς

Ἀλλὰ καὶ πρῶτοι οἱ Ἕλληνες ἐδίδαξαν τούς ἀνθρώπους τὶ εἶναι καὶ ἡ Ἐλευθερία. Αὐτὴ ἡ ἀθάνατος καὶ ἀκατάβλητος δύναμις ποὺ συνέτριψε καὶ συντρίβει τυράννους καὶ δυνάστας καὶ ἡ ὁποία εἶναι φυσικὸν καὶ ἀναφαίρετον συναίσθημα καὶ δικαίωμα τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως διδάσκουν ὁ Ἐθνικός μας Ὕμνος καὶ ἡ Ἱστορία...

«Ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά
καὶ σὰν πρῶτα ἀνδρειωμένη
χαῖρε, ὦ χαῖρε Ἐλευθεριὰ

Διον. Σολωμοῦ (Τὸ δεύτερον τετράστιχον τοῦ Ἐθνικοῦ Ὕμνου).

Αὐτὴ εἶναι ἡ Ἑλλάς, ποὺ περιέχεται εἰς τὰς σελίδας αὐτοῦ τοῦ ἔργου!... Αὐτὴ εἶναι ἡ Ἑλλάς!... Κατευθυνομένη ἀπὸ τὰ ὡς ἄνω ἀνώτερα ἰδεώδη, ποὺ ἐδημιούργησεν, ἐπέζησε διὰ μέσου τῶν αἰώνων, παρ' ὅλας τὰς καταδρομὰς καὶ τὰς καταστροφὰς ποὺ ὑπέστη καὶ ἀντιμετώπισεν. Καὶ θὰ ἐπιζήσῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον διὰ νὰ αἰφνιδιάζῃ κάθε τόσο τούς ἐχθρούς της καὶ τούς δῆθεν φίλους της, μὲ τὴν ἀκατάβλητον ζωτικότητά της καὶ μέχρις ὅτου ἀποκτήσει τὴν δυναμικὴν καὶ ἐξέχουσαν θέσιν ποὺ δικαιοῦται νὰ ἔχῃ μέσα εἰς τὴν κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν, τῶν ὁποίων εἶναι ἡ πνευματικὴ τροφός... Διότι οἱ ἀτυχεῖς ἐχθροὶ καὶ δῆθεν φίλοι μας, δὲν ἔχουν ἀκόμη ἀντιληφθῆ ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶναι ὕλη, οὔτε χῶρος, διὰ νὰ τὴν καταλάβουν καὶ νὰ τὴν ἐξουθενώσουν. Συμβολίζει καὶ εἶναι τὸ αἰώνιον, τὸ ἀθάνατον, τὸ ἀδέσμευτον ΠΝΕΥΜΑ, τὸ ὁποῖον οὔτε συλλαμβάνεται, οὔτε ὑποτάσσεται, οὔτε ἀποθνήσκει!...

Εἶναι ἡ Τιτανική, ἡ δαιμονία δύναμις, ἡ ὁποία, ὅπως ἀποδεικνύει ἡ Ἱστορία της καὶ ὅταν κατακτᾶται καὶ ὑποδουλώνεται, τελικῶς κατακτᾶ καὶ ἀνατρέπει τούς δυνάστας της!...

Ἡ ἀπαρχὴ καὶ ἡ ἐξέλιξις τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς δι' εἰκόνων

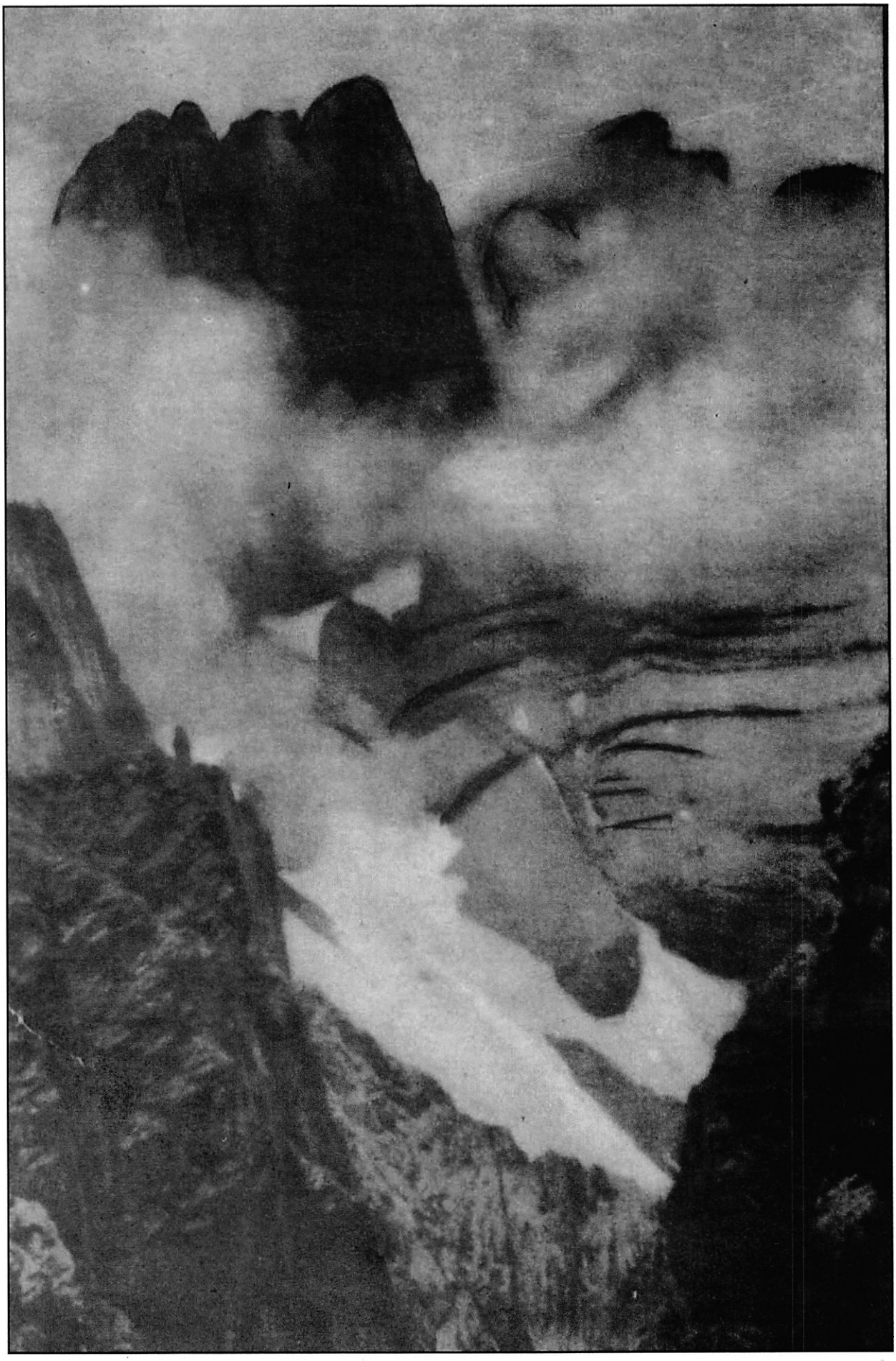

«'Ο Θρόνος τοῦ Διός». 'Η ὑψηλοτέρα κορυφὴ τοῦ 'Ολύμπου κατὰ τὴν περίφημον φωτογραφίαν τοῦ Μπουασσονά. 'Εκεῖ, ὅπως ἀναφέρει ἡ 'Ελληνικὴ Μυθολογία, κατοικοῦσαν οἱ Θεοί, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὰς ἀρχαίας 'Ελληνικὰς παραδόσεις καθώριζον μὲ τὰς Μοίρας τὴν τύχην τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ πολλάκις διὰ τῆς Εἱμαρμένης ἐρρυθμίζετο καὶ ἡ τύχη τῶν Θεῶν. 'Εξ αὐτῶν ἀποδεικνύεται, ὅπως διδάσκει καὶ ἡ 'Ιστορία τῆς ἀνθρωπότητος, ὅτι μόνον οἱ ἀρχαῖοι "Ελληνες εἶχον συλλάβει παρομοίας ἐννοίας, διὰ τῶν ὁποίων εἶχον συστηματοποιήσει τὴν μορφὴν τοῦ Σύμπαντος καὶ εἶχον ἀντιληφθῆ καὶ διατυπώσει τὴν δύναμιν τῆς «ἀνάγκης» ποὺ ἐρρύθμιζε τὴν ζωὴν Θεῶν καὶ ἀνθρώπων ('Ορφικοί, Προσωποκρατικοί, Σωκράτης, Πλάτων, 'Αριστοτέλης).

'Από τὰ ἀρχαῖα 'Ελληνικὰ κείμενα ποὺ παρατίθενται εἰς τοὺς Τόμους τῆς 'Εγκυκλοπαιδείας μας, «Τὸ 'Αρχαῖον 'Ελληνικὸν Πνεῦμα», «Σύμπαν», εἰς τὴν Προϊστορίαν τοῦ Τόμου «ΕΛΛΑΣ» καὶ εἰς τὸν Τόμον «Λαοὶ τῆς 'Ανατολῆς», ἀποδεικνύεται ὅτι τὰ κείμενα τῶν 'Ορφικῶν - «"Υμνοι» κ.τ.λ. τὰ ὁποῖα παρεμέρισαν καὶ ἠγνόησαν ὅλοι οἱ νεώτεροι ξένοι διανοούμενοι καὶ δὲν ἐπρόσεξαν καὶ οἱ "Ελληνες πνευματικοὶ ἡγέται τοῦ τόπου αὐτοῦ, ἀποτελοῦν τὴν βάσιν τῆς 'Ελληνικῆς Φιλοσοφίας καὶ 'Επιστήμης. 'Από τὰς παραδόσεις καὶ τὰ κείμενα τῶν 'Ορφικῶν ἤντλησαν καὶ ἐξ αὐτῶν ἔχουν ἐπηρεασθῆ οἱ "Ελληνες Προσωκρατικοὶ Φιλόσοφοι καὶ διετύπωσαν τὰς ἀθανάτους θεωρίας των καὶ ἀπὸ τὸν Σωκράτη καὶ μετὰ ταῦτα ὅλοι οἱ "Ελληνες φιλόσοφοι, συγγραφεῖς καὶ φυσικοὶ καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἐξ αὐτῶν ἐδανείσθη καὶ προήχθη ὑπὸ τὴν ἐπίδρασίν των καὶ ἡ νεωτέρα διανόησις. 'Επισταμένη μελέτη τῶν κειμένων καὶ τῶν παραδόσεων τῶν 'Ορφικῶν, ὅπως ἀναφέρονται καὶ εἰς τὰς σελίδας καὶ αὐτοῦ τοῦ Τόμου ἀποδεικνύει τὴν ἀλήθειαν αὐτήν, τὴν ὁποίαν ἐπιμόνως ἐπεδίωξαν νὰ ἀγνοήσουν ἢ νὰ ἀποπνίξουν οἱ νεώτεροι πνευματικοὶ ἡγέται τῆς ἀνθρωπότητος, διὰ νὰ μειώσουν τὴν ἀξίαν καὶ τὴν συμβολὴν τοῦ 'Ελληνικοῦ πνευματικοῦ παράγοντος εἰς τὴν ἐξημέρωσιν τῶν ἀνθρώπων καὶ τὴν δημιουργίαν τοῦ πολιτισμοῦ.

Καὶ ὅμως ὡρισμένοι, παραφρονοῦντες κυριολεκτικῶς, ἐπιστήμονες τῆς ἐποχῆς μας καὶ ἄλλοι διάφοροι «κοσμοδιορθωταί», ὅπως ἐκτίθεται ἐντὸς τῶν κειμένων τῶν Τόμων ποὺ ἀναφέρομεν ἀνωτέρω καὶ κυρίως εἰς τὸ ἄρθρον «Συστήματα Πολιτικοκοινωνικὰ» τῆς 'Εγκυκλοπαιδείας μας, προσπαθοῦν νὰ καταστρέψουν αὐτὸν τὸν πολιτισμὸν καὶ νὰ ἀφανίσουν τὴν ἀνθρωπότητα, διότι διέστρεψαν ἢ ἐγκατέλειψαν τὰς διδασκαλίας τῶν ἀρχαίων 'Ελλήνων σοφῶν, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ὁποίων ἔχει καθορισθῆ τὸ «μέτρον βίου» ποὺ πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦν οἱ ἄνθρωποι, ποὺ θέλουν νὰ διαφέρουν τῶν ζώων καὶ νὰ ζοῦν ὡς ἄνθρωποι καὶ ὑπὸ τῶν ὁποίων ἐδημιουργήθη ὁ πολιτισμός. ('Ανωτέρω εἰς τὴν εἰκόνα: «ΟΡΦΕΥΣ καὶ ΕΥΡΙΔΙΚΗ», ἀρχαῖον 'Ελληνικὸν ἀνάγλυφον εὑρισκόμενον εἰς τὸ Λοῦβρον τῶν Παρισίων).

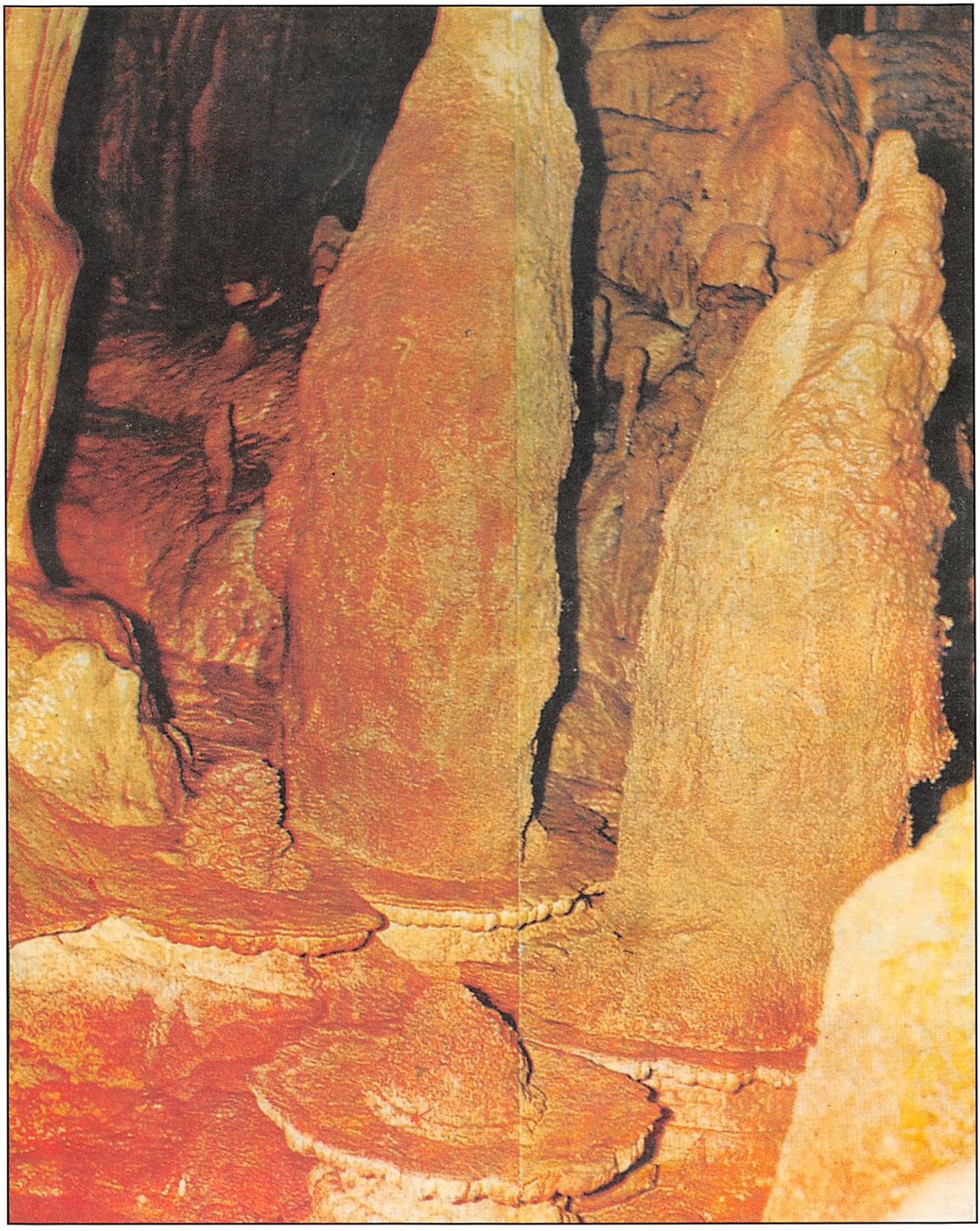

Τὸ σπήλαιον τῶν Πετραλώνων τῆς Χαλκιδικῆς. Ἀπὸ τὰς ἐρεύνας τῶν ἀρχαιολόγων (Πουλιανὸς) καὶ τὰ εὑρήματα ποὺ ἀνεκαλύφθησαν ἐντὸς αὐτοῦ, ὅπως καὶ τὰ εὑρήματα ποὺ ἀνεκαλύφθησαν ἀπὸ τὸν Th. Jacobsen εἰς τὸ Σπήλαιον Φράγχθι τῆς Ἐρμιονίδος (ὅπου αἱ ἀνασκαφαὶ συνεχίζονται καὶ σήμερον - 1980 - μὲ καταπληκτικὰς διαπιστώσεις - βλέπε καὶ ἄρθρον Φράχθι Σπήλαιον τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας μας), ὅπως καὶ ἀπὸ τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ Μιλόϊσιτς εἰς τὴν Θεσσαλίαν (1958-59-60), τοῦ Δημητρίου Θεοχάρη εἰς τὴν Ἀλόννησον τῶν Σποράδων, τοῦ E. Higgs εἰς τὴν Ἤπειρον (πηγαὶ Λούρου, περιοχὴ Κοκκινόπυλου, καὶ σπηλαίου Ἀσπροχάλικο, 1967) καὶ ἀπὸ τὰς μετρήσεις διὰ τοῦ C_{14} (ἄνθρακος 14) εἰς τὴν Νέαν Νικομήδειαν τῆς Μακεδονίας κλπ., ἔχει διαπιστωθῆ ὅτι ἡ Ἑλλὰς, παρὰ τοὺς περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμοὺς ξένων ἐρευνητῶν καὶ συγγραφέων, εἶχε κατοικηθῆ πρὸ 100.000 καὶ πλέον ἐτῶν. Ἡ σκαπάνη τῶν ἀρχαιολόγων καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἀπέδειξεν πόσον ὕποπτοι, ὕπουλοι καὶ κακόπιστοι ὑπῆρξαν αἱ ἀνθελληνικαὶ θεωρίαι τῶν νεωτέρων κυρίως ξένων συγγραφέων καὶ ἐρευνητῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπεστήριζον ὅτι δὲν ὑπῆρχε παλαιολιθικὸς πολιτισμὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ὄχι μόνον εἶχον καθορίσει αὐθαιρέτως τὴν ἀπαρχὴν τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας ἀπὸ τὸ 776 π.Χ. (ἀρχὴ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων), ἀλλὰ σκοπίμως καὶ ἐκ προθέσεως διὰ νὰ μειώσουν τὴν συμβολὴν καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ πνευματικοῦ παράγοντος εἰς τὴν ἐξημέρωσιν τῶν ἀνθρώπων καὶ τὴν δημιουργίαν τοῦ πολιτισμοῦ, κυριολεκτικῶς προσεπάθησαν νὰ ἀποπνίξουν τὰς ἀρχαίας Ἑλληνικὰς παραδόσεις (Ὀρφικοὺς) καὶ διαφοροτρόπως διέστρεψαν καὶ ἐκακοποίησαν τὴν Ἑλληνικὴν προϊστορίαν καὶ ἱστορίαν, ὅπως ἀποδεικνύεται καὶ ἀπὸ τὰ κείμενα τοῦ ἄρθρου «Προϊστορία» τοῦ παρόντος Τόμου.

Ἀναπαράστασις τῶν νεολιθικῶν οἰκισμῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἄνω: Ἐγκατάστασις εἰς τὸ Διμήνιον τῆς Θεσσαλίας καὶ Κάτω: Ἡ Ἀκρόπολις τοῦ Σέσκλου τῆς Θεσσαλίας, ἐκ τῶν ὁποίων ἐμφαίνεται ἡ πρώιμος ἀνάπτυξις νεολιθικῶν συνοικισμῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

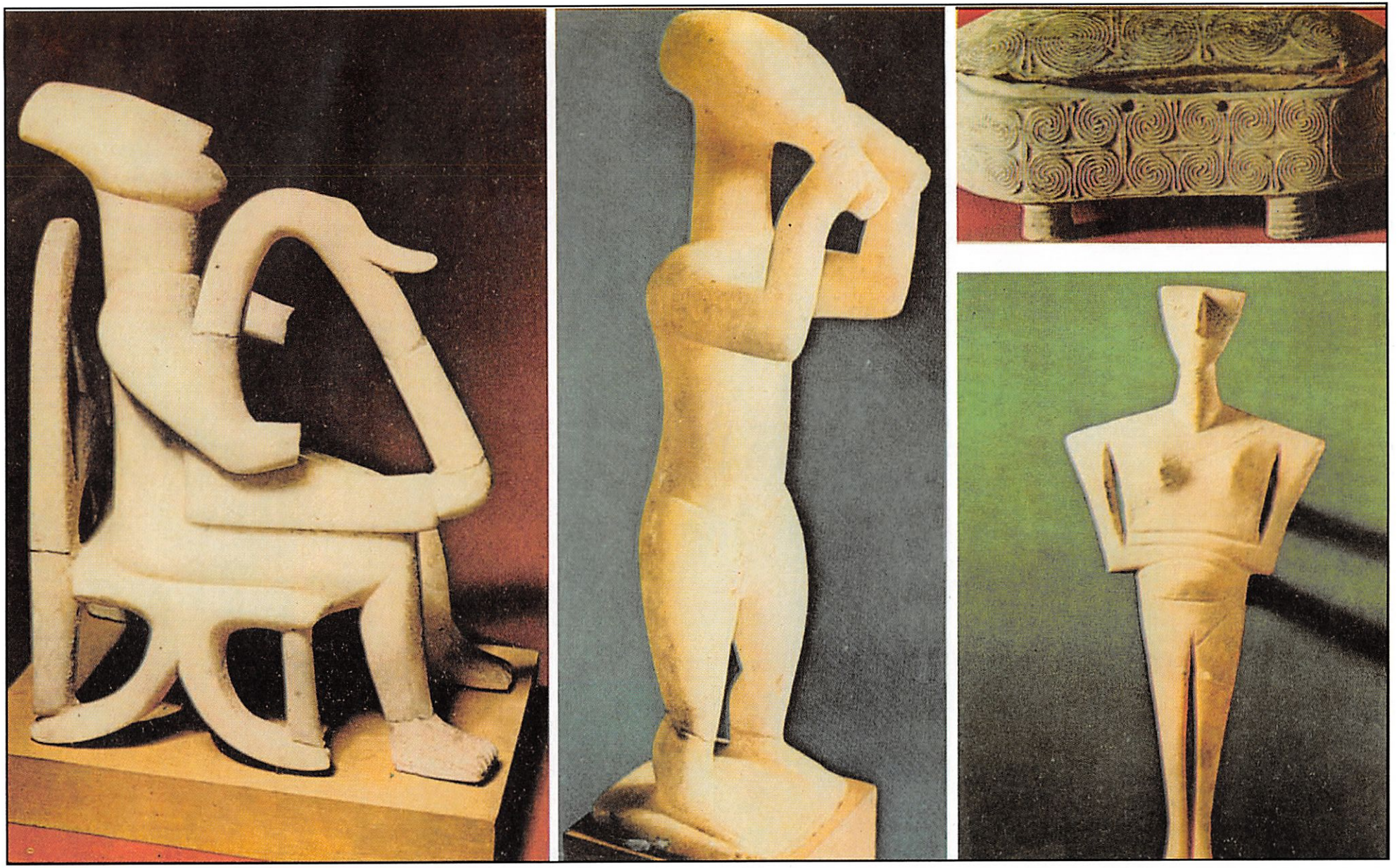

Παρὰ τὰ ὅσα ἔχουν γραφῆ μέχρι σήμερον περὶ τῶν Πρωτοελλαδικῶν πολιτισμῶν καὶ κατὰ τὰ ὁποῖα ὁ Κυκλαδικὸς πολιτισμὸς συγχέεται χρονικῶς μὲ τοὺς πολιτισμοὺς τῆς Κρήτης καὶ τῶν Μυκηνῶν, φαίνεται, ἡ μᾶλλον ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀγαλματιδίων τῶν παρατιθεμένων εἰκόνων, ὅτι πρωτόγονος, παλαιότερος πολιτισμὸς ὑπῆρξεν ὁ Κυκλαδικός, ὅπως ἀναφέρεται καὶ εἰς παναρχαίας Ἑλληνικὰς παραδόσεις. Ἦτο δὲ τοῦτο καὶ φυσικόν, διότι μετὰ τὴν καταβύθισιν τῆς Αἰγηίδος, αἱ κορυφαὶ τῶν ὀρέων της παρέμειναν ὡς διάσπαρτοι νῆσοι ἐντὸς τῆς θαλάσσης ποὺ κατέκλυσε τὴν Αἰγηίδα, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐπέζησαν ἐλάχιστοι ἄνθρωποι, ἡ μικρὰ δὲ ἀπόστασις ποὺ ἐχώριζε τὰς νήσους αὐτὰς καὶ ἡ αὐξανομένη μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου ἐπιθυμία πρὸς διαπίστωσιν ὑπάρξεως ζωῆς καὶ εἰς τὰς πλησιεστέρας νήσους, προεκάλεσε τὴν ἐπακολουθήσασαν ἐπικοινωνίαν διὰ πρωτογόνων μέσων. Καὶ δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀνεπτύχθη ἀρχικῶς ἡ θαλασσοπλοΐα εἰς τὸ Αἰγαῖον καὶ ἴσως κατ' ἐπέκτασιν καὶ εἰς τὴν Μεσόγειον. Ἀνωτέρω μερικὰ ἀπὸ τὰ πολυτιμότερα δείγματα τοῦ Πρωτοκυκλαδικοῦ πολιτισμοῦ ποὺ εὑρίσκονται εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον τῶν Ἀθηνῶν. **Ἀριστερά:** Μαρμάρινον εἰδώλιον παριστάνον ἄνδρα καθήμενον καὶ παίζοντα ἅρπαν. **Κέντρον:** Ἕτερον μαρμάρινον εἰδώλιον παριστάνον ἀνδρικὴν μορφὴν ποὺ παίζει δίαυλον (εἶδος μουσικοῦ ὀργάνου). **Ἄνω δεξιά:** Λιθίνη πυξὶς τῆς Πρωτοκυκλαδικῆς περιόδου φέρουσα ἀνάγλυφα σπειροειδῆ μοτίβα. **Κάτω δεξιά:** Μαρμάρινον εἰδώλιον παρουσιάζον γυναικείαν μορφὴν εἰς κατάστασιν ἐγκυμοσύνης.

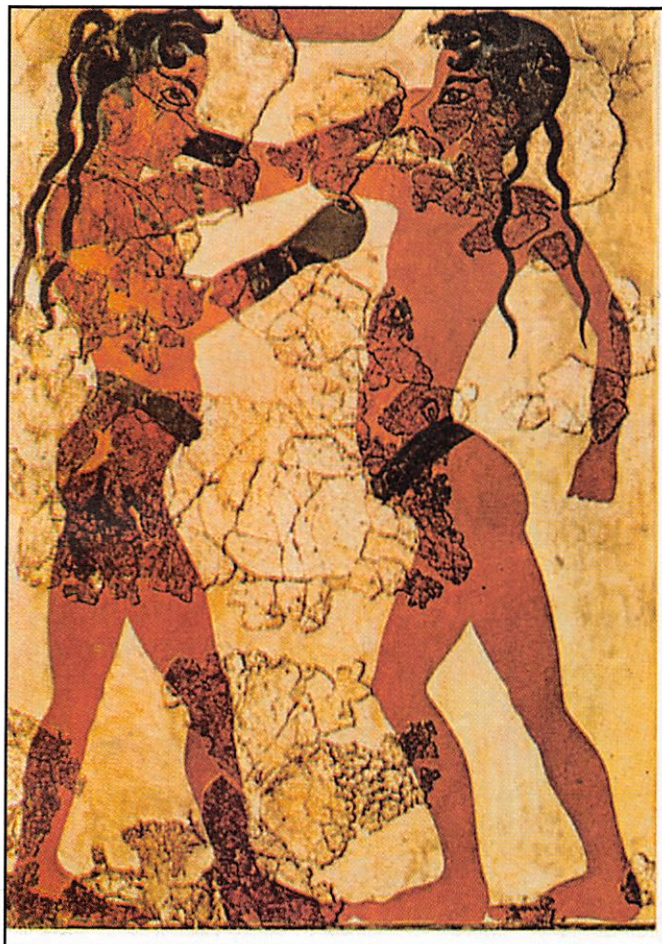

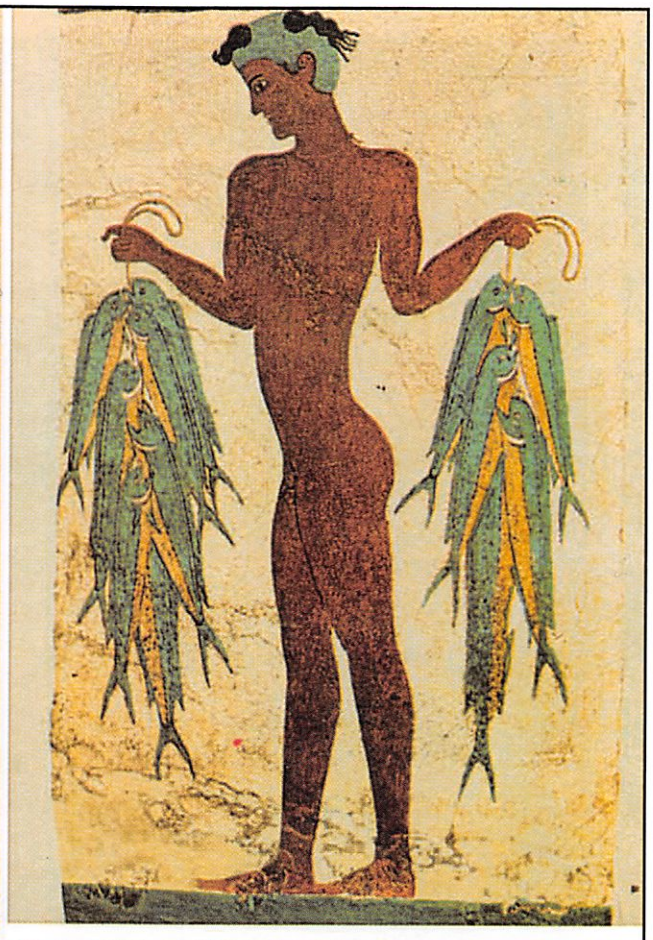

Τοιχογραφίαι τοῦ Κυκλαδικοῦ πολιτισμοῦ, ἀνευρεθεῖσαι κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς εἰς τὴν νῆσον Θήραν, καὶ φυλασσόμεναι σήμερον εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον τῶν Ἀθηνῶν. Ἄνω Ἀριστερά: Ἡ περίφημος τοιχογραφία τῆς παιδικῆς πυγμαχίας. Ἄνω δεξιά: «Ὁ ψαρᾶς», τοιχογραφία παρουσιάζουσα νεαρὸν ψαρὰν νὰ κρατῇ ὁρμαθοὺς ἰχθύων ποὺ ἔχει ἁλιεύσει. Κάτω ἀριστερά: «Θαλάσσιοι κρίνοι» - ὅπως χαρακτηρίζονται - εἰς ὑπερφυσικὸν μέγεθος, ἀπὸ τὴν «Οἰκίαν τῶν Κυριῶν». Κάτω δεξιά: Ἑτέρα τοιχογραφία ἀπὸ τὴν «Οἰκίαν τῶν Κυριῶν», ποὺ χαρακτηρίζεται ὡς «Κυρία τοῦ δυτικοῦ τοίχου». Ἐντύπωσιν προκαλοῦν τὰ ὡραιότατα χαρακτηριστικὰ τῆς γυναικὸς ποὺ ἀπέδωσε μὲ τόσην λεπτότητα ὁ καλλιτέχνης τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω φωτογραφίας ἐμφαίνεται ἐπίσης ὅτι ὁ Κυκλαδικὸς πολιτισμός, παρὰ τὰς ἐπιδρομὰς ποὺ ἀντεμετώπισε μετὰ ταῦτα ἀπὸ ἄλλας γειτονικὰς Ἑλληνικὰς φυλάς, ἐσυνέχισεν ἀπροσκόπτως τὴν ἐξέλιξίν του καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς τέχνης.

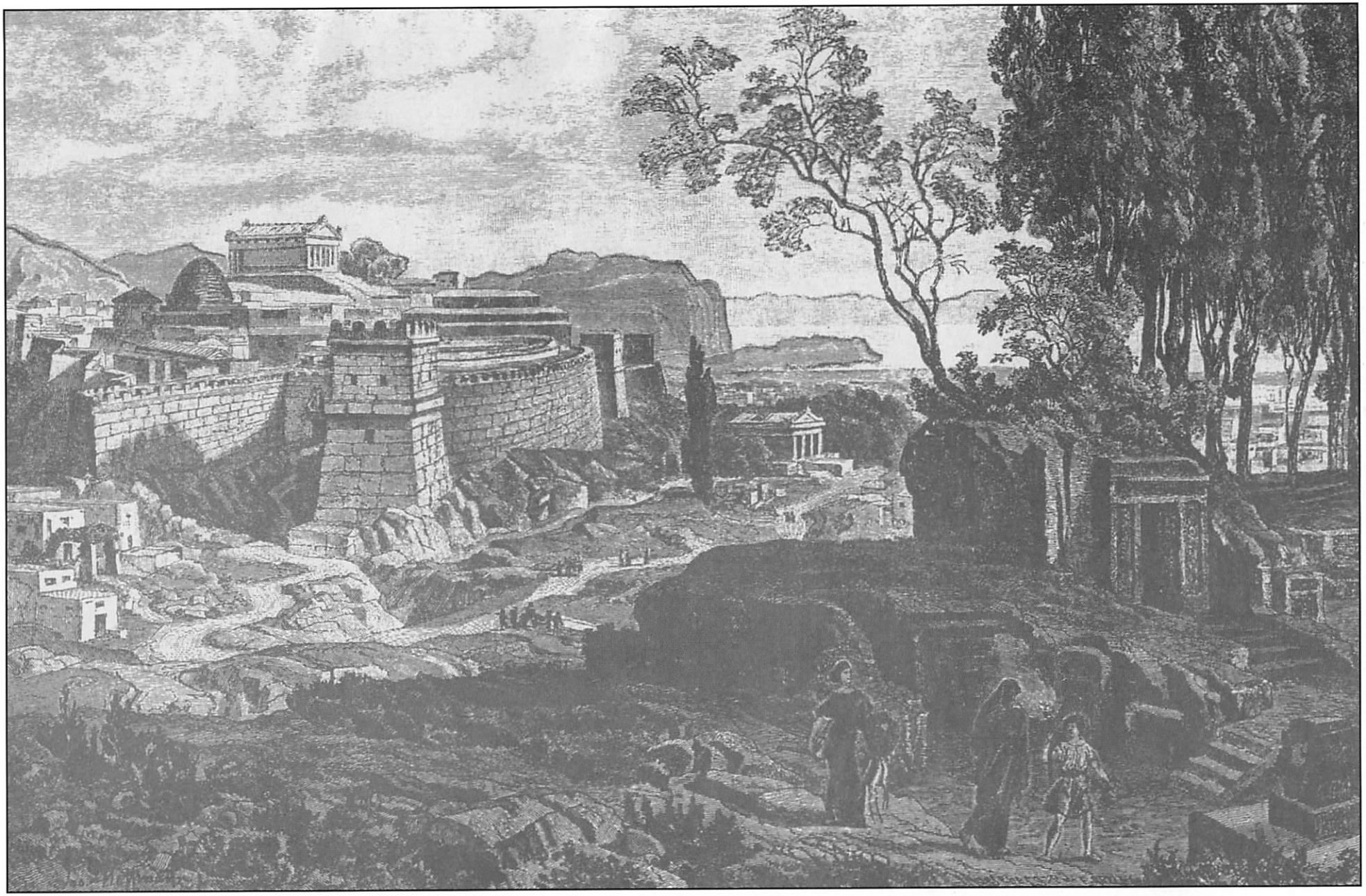

Σχεδίασμα τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Μυκηνῶν, τῆς «Χρυσῆς Πόλεως» τοῦ Ὁμήρου, τοῦ χώρου ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐξεκίνησεν ὁ Ἀγαμέμνων ἡγούμενος ὅλων τῶν Ἀχαιῶν τῆς Ἑλλάδος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, διὰ νὰ ἐκπορθήση τὴν Τροίαν. Ἐλάχιστοι ὅμως γνωρίζουν ὅτι ἀποτέλεσμα τῆς ἐκστρατείας αὐτῆς, ποὺ διήρκεσεν ὁλόκληρον δεκαετίαν καὶ ἀπεδυνάμωσε τὴν ἰσχὺν τῶν Ἀχαιῶν ὑπῆρξεν ἡ ἐπακολουθήσασα κατάρρευσις τῶν Ἀχαιῶν καὶ ἡ δημιουργία τοῦ «Ἑλληνικοῦ Μεσαίωνος» (1100-900 π.Χ.), τὸν ὁποῖον φυσικὰ ἐπέτεινεν ἡ κάθοδος τῶν ἀξέστων ἀρχικῶς ὀρεσιβίων Δωριέων.

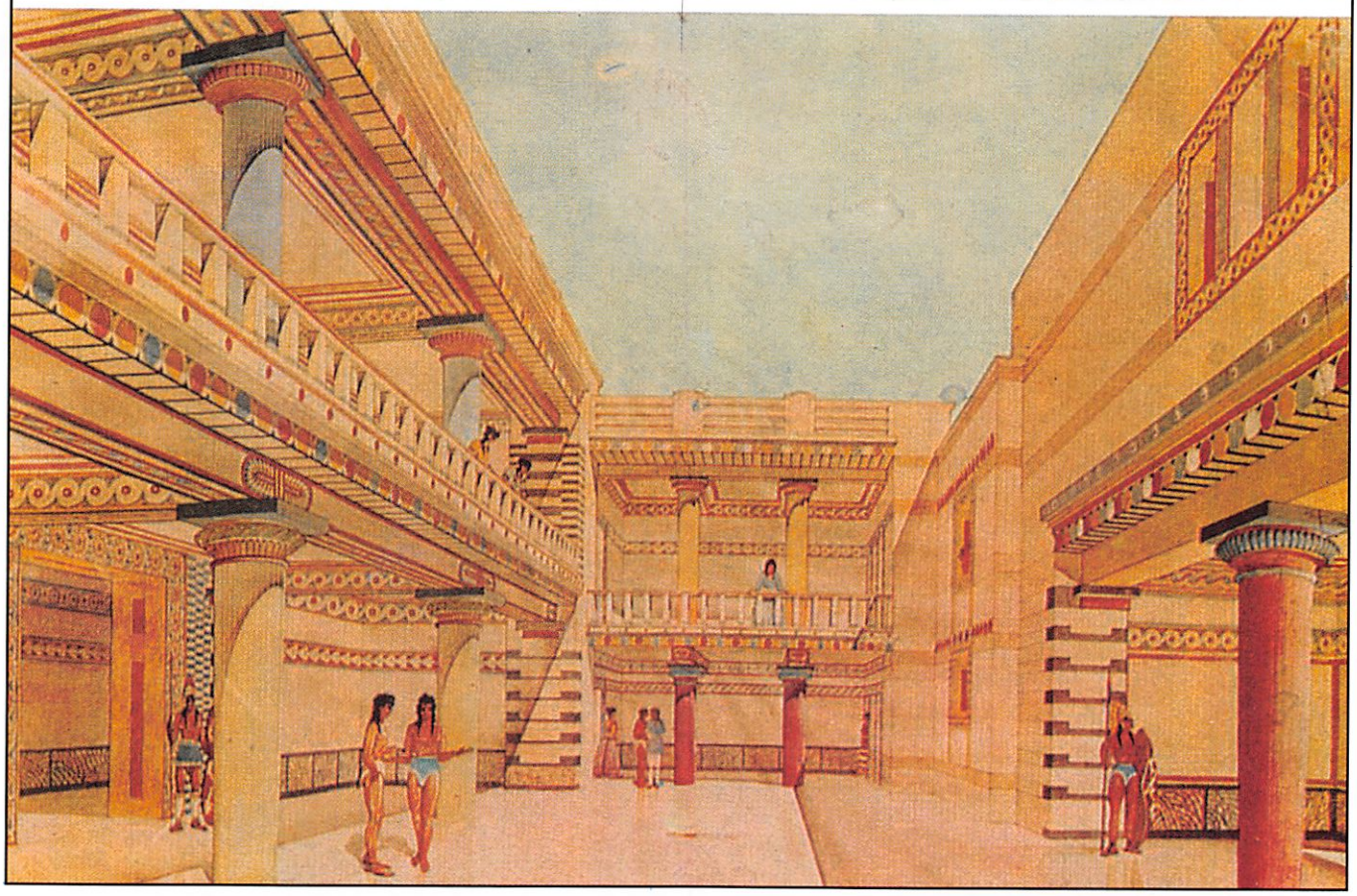

Ἄνω: Τὰ ἐρείπια τῆς βορείας πύλης τοῦ ἀνακτόρου τῆς Κνωσσοῦ. Μετὰ τὸν Κυκλαδικὸν ἢ καὶ παραλλήλως πρὸς αὐτὸν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀνεπτύχθη καὶ ὁ ἀξιοθαύμαστος Κρητικὸς πολιτισμός. Αἱ ἀνασκαφαὶ ποὺ διενεργήθησαν εἰς τὰ διάφορα κέντρα τῆς ἀρχαίας Κρήτης (Κνωσός, Φαιστός, Μάλια κλπ.), ἀπέδειξαν ἀρκετὰ προηγμένον πολιτισμόν, τὰ εὑρήματα δὲ καὶ αἱ παραδόσεις διὰ τὴν θαλασσοκράτειραν Κρήτην τῆς προϊστορικῆς περιόδου εἶναι κυριολεκτικῶς καταπληκτικά, διότι προδίδουν ὅτι οἱ πανάρχαιοι Κρῆτες εἶχον τόσον μεγάλην πνευματικὴν καὶ πολιτιστικὴν ἀνάπτυξιν, ὥστε νὰ μὴ δύνανται νὰ συγκριθῆ αὕτη μὲ οἱονδήποτε ἄλλον πολιτισμὸν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἰς τὸν Μεσογειακὸν χῶρον. Καὶ πρέπει νὰ προστεθῆ ὅτι καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς πρώτης Αἰγυπτιακῆς δυναστείας ὠνομάζετο Μήν, ὄνομα προφανῶς προελεύσεως Κρητικῆς (Μίνως κ.λ.π.), ἐνῶ παραλλήλως αἱ πληροφορίαι καὶ διαπιστώσεις ὅτι οἱ πανάρχαιοι Κρῆτες ναυτικοὶ ἐξελθόντες εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν εἶχον φθάσει εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἀναζητοῦντες κασσίτερον καὶ εἰς τὴν Βαλτικὴν διὰ νὰ ἀνεύρουν καὶ νὰ μεταφέρουν εἰς τὴν Κρήτην καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Αἴγυπτον τὸ ἤλεκτρον (κεχριμπάρι), ἀποδεικνύουν πόσον ἀδύνατον εἶναι νὰ καθορισθῆ ἡ ἀπαρχὴ τῆς πολιτιστικῆς ἐξελίξεως τῆς Κρήτης, τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῆς ὁποίας χάνονται εἰς τὸ βάθος τῶν αἰώνων. Κάτω: Ἀναπαράστασις τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ ἀνακτόρου τοῦ Νέστορος εἰς τὴν Πύλον (Μυκηναϊκὴ περίοδος). Ὁ ἀνεπτυγμένος ἀρχιτεκτονικὸς ρυθμὸς καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια τοῦ Μεγάρου μὲ τὴν πλουσιωτάτην διακόσμησιν προδίδουν τὸν πλοῦτον καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἀκμὴν τῶν πόλεων τῆς Μυκηναϊκῆς περιόδου.

'Η 'Ολυμπία ὅπως ἦτο κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, σχεδιασθεῖσα ἐξ αὐτοψίας καὶ ἀναπαρασταθεῖσα ὑπὸ τοῦ Φρ. Θειρσίου. 'Εντὸς τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ χώρου συνεκεντρώνοντο οἱ Πανέλληνες διὰ νὰ συμμετάσχουν τῶν 'Ολυμπιακῶν ἀγώνων, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων διεκόπτοντο καὶ οἱ πόλεμοι μεταξύ των. Πρὸς τούτοις διὰ τῶν ἀγώνων αὐτῶν διερμηνεύετο, διὰ τῶν ἀθλητικῶν ἐκδηλώσεων καὶ ἐπιδόσεων, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ γενικωτέρου 'Ολυμπιακοῦ πνεύματος ποὺ εἶχε δημιουργηθῆ, τὸ καθολικὸν πνεῦμα τῆς συνεργασίας καὶ συναδελφώσεως ποὺ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχη μεταξύ των καὶ τὸ ὁποῖον δυστυχῶς οὐδέποτε ἐπέτυχε νὰ ἐπικρατήση, ἀπόδειξις ὅτι τελικῶς αἱ διαμάχαι τῶν 'Ελλήνων διέλυσαν καὶ τὴν ἀρχαίαν 'Ελλάδα. 'Επίσης κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν 'Ολυμπιακῶν ἀγώνων ἐξέχοντες "Ελληνες συγγραφεῖς καὶ ἱστορικοὶ ἀνεγίγνωσκον τὰ ἔργα των ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ ἢ καὶ ὁμάδων διακεκριμένων πολιτῶν, τὰ ὁποῖα, ὅταν ἐνεκρίνοντο, προκαλοῦσαν ἀκολούθως πανελλήνιον ἀπήχησιν. Εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδίασμα διακρίνονται 1: 'Η κοιλὰς τοῦ Κλαδέου, 2: Τὸ Γυμνάσιον, 3: Τὸ Θέατρον, 4: Τὸ Φιλίππειον, 5: Τὰ 'Αρκαδικὰ ὄρη μετὰ τοῦ 'Ολύμπου καὶ τοῦ 'Ερυμάνθου, 6: 'Ο Ναὸς τῆς "Ηρας, 7: 'Η 'Εξέδρα τοῦ 'Ηρώδου τοῦ 'Αττικοῦ, 8: 'Ο ἱερὸς περίβολος τῆς "Αλτεως, 9: Οἱ δεκατρεῖς Θησαυροὶ πόλεων, 10: Τὸ Μητρῷον, 11: 'Ο Ναὸς τοῦ Διός, 12: Τὸ Στάδιον, 13: 'Η Ποικίλη Στοά, 14: 'Η Πομπικὴ εἴσοδος καὶ 15: 'Η Κοιλὰς τοῦ 'Αλφειοῦ.

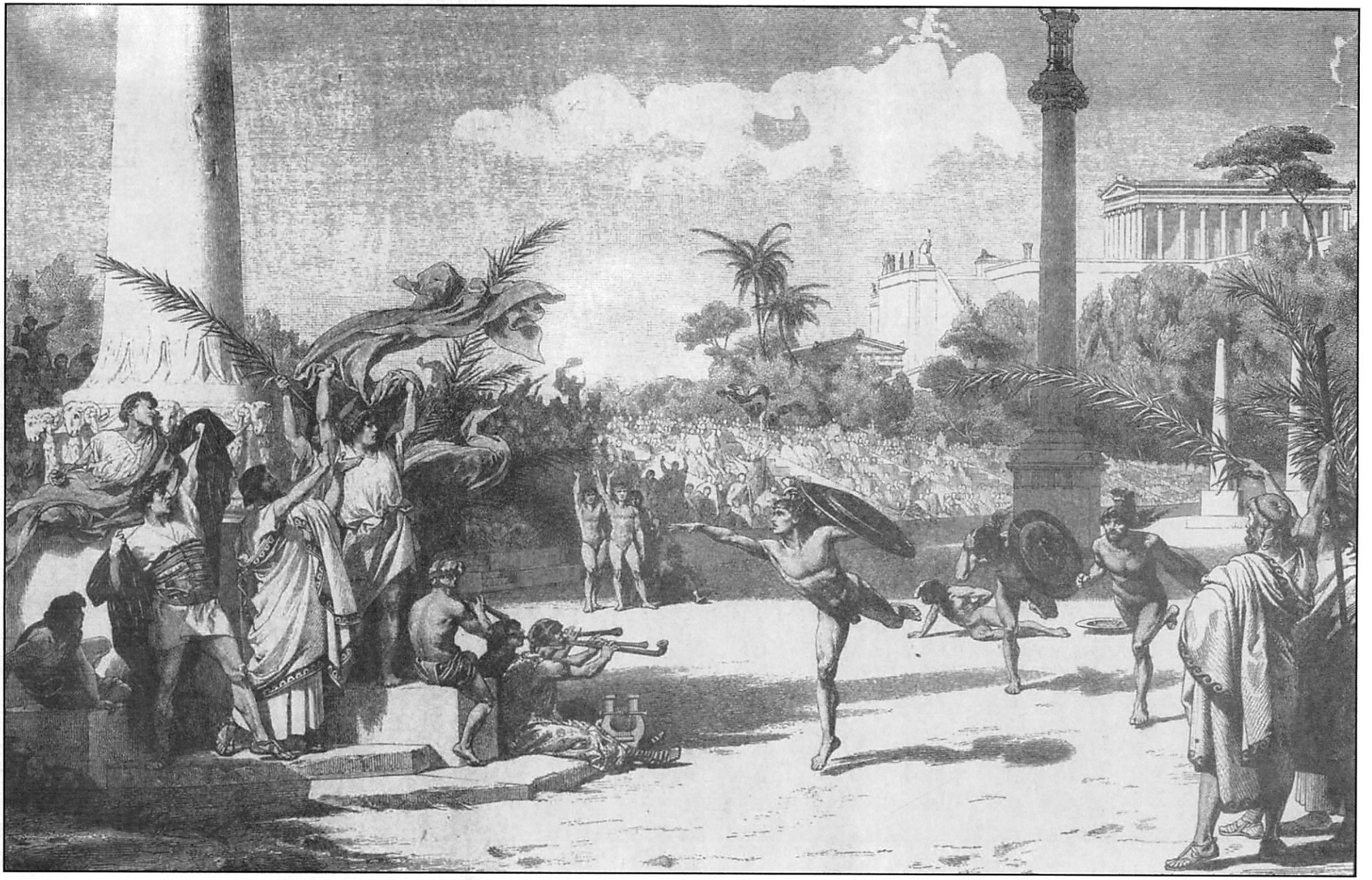

'Αναπαράστασις σκηνῆς τῶν 'Ολυμπακῶν ἀγώνων. Ἄφιξις δρομέων εἰς τὸ τέρμα. Πρέπει νὰ σημειωθῆ ὅτι κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν νομοθέται ὅπως ὁ Σόλων καὶ συγγραφεῖς ὅπως ὁ Εὐριπίδης, δὲν εἶχον καὶ μεγάλην συμπάθειαν διὰ τοὺς ἀγῶνας, ἐπειδὴ πολλάκις οἱ νικηταὶ τῶν διαφόρων ἀγωνισμάτων ἐξεμεταλλεύοντο τὴν νίκην των ἢ τὴν ὑπεροχήν των καὶ καθίσταντο τελικῶς ἐνοχλητικοὶ καὶ τύραννοι τῶν πόλεων. Καὶ κάτι παρόμοιον ἀσφαλῶς συμβαίνει καὶ σήμερον μὲ τοὺς ἀναδεικνυομένους ποδοσφαιριστάς, οἱ ὁποῖοι ἐκμεταλλεύονται χρηματικῶς τὴν ἐπιτυχίαν των, χωρὶς ὅμως νὰ φθάσουν καὶ εἰς τὸ σημεῖον νὰ καταστοῦν καὶ τύραννοι τῶν πόλεων.

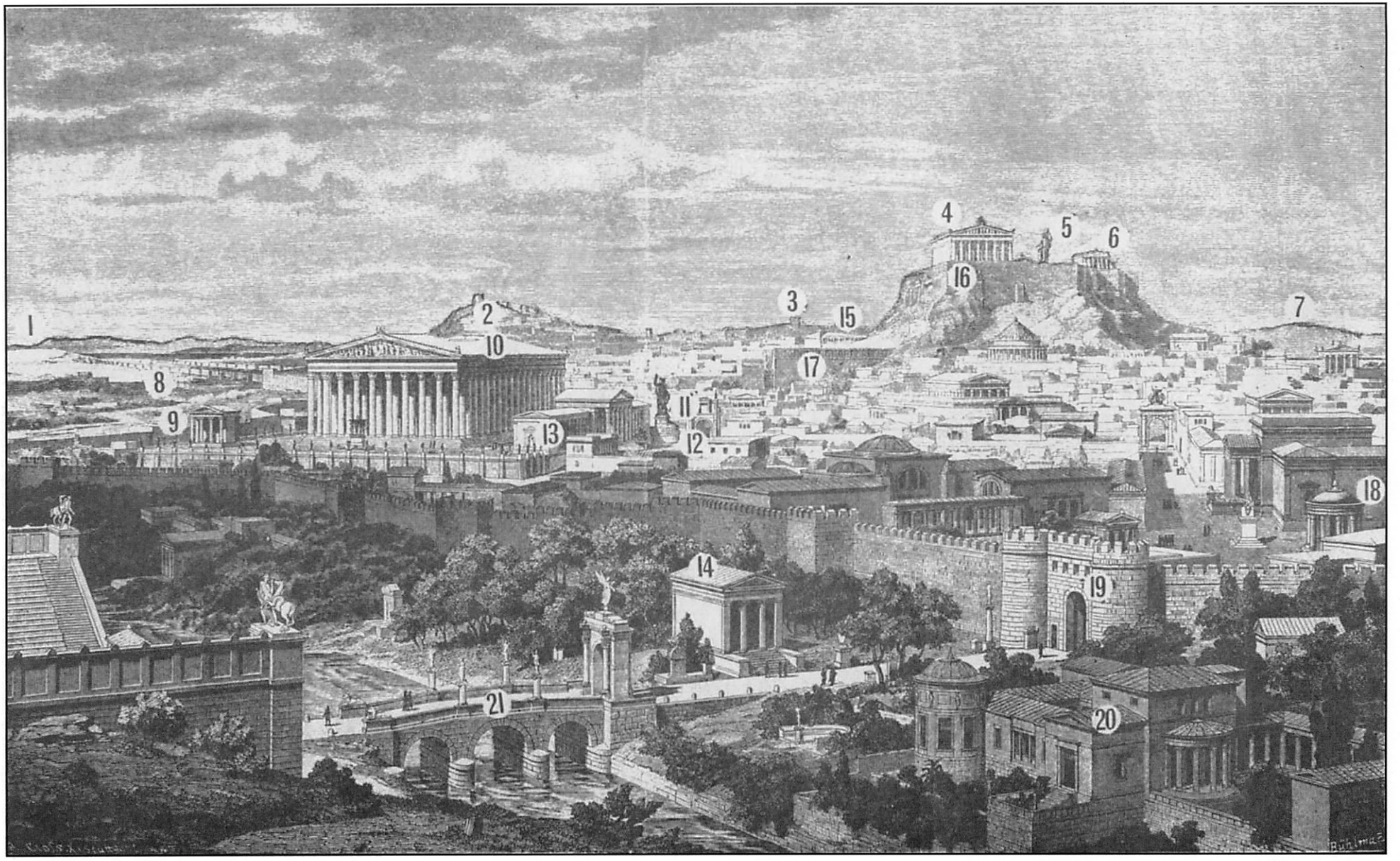

Αἱ Ἀθῆναι ὅπως ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀδριανοῦ (ἄποψις ἐξ ἀνατολῶν). Εἶναι τόση ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς πόλεως, ὥστε δικαίως ὁ Πίνδαρος τὴν ἐχαρακτήρισεν «δαιμόνιον πτολίεθρον», δηλαδὴ ὡς κατοικίαν τῶν Θεῶν. Εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀναπαράστασιν διακρίνονται 1: Ἡ Μουνυχία τοῦ Πειραιῶς, 2: Ὁ Λόφος τοῦ Μουσείου, 3: Ἡ Πνύξ, 4: Ὁ Παρθενών, 5: Τὸ χαλκοῦν ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς, 6: Τὸ Ἐρέχθειον, 7: Τὸ ὄρος Κορυδαλλός, 8: Τὰ Μακρὰ Τείχη, 9: Ὁ Ναὸς τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ρέας, 10: Τὸ Ὀλύμπιον, 11: Ὁ Κολοσσὸς τοῦ Ἀδριανοῦ, 12: Ἡ Πύλη τοῦ Ἀδριανοῦ, 13: Τὸ Πρόστοον τοῦ Ὀλυμπίου, 14: Ὁ Παρθενών, 15: Τὸ Ὠδεῖον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ, 16: Ἡ Ἀκρόπολις, 17: Τὸ Διονυσιακὸν Θέατρον, 18: Τὸ Πρυτανεῖον, 19: Ἡ Πύλη τοῦ Τείχους, 20: Ἔπαυλις, 21: Ἡ Γέφυρα τοῦ Ἰλισσοῦ.

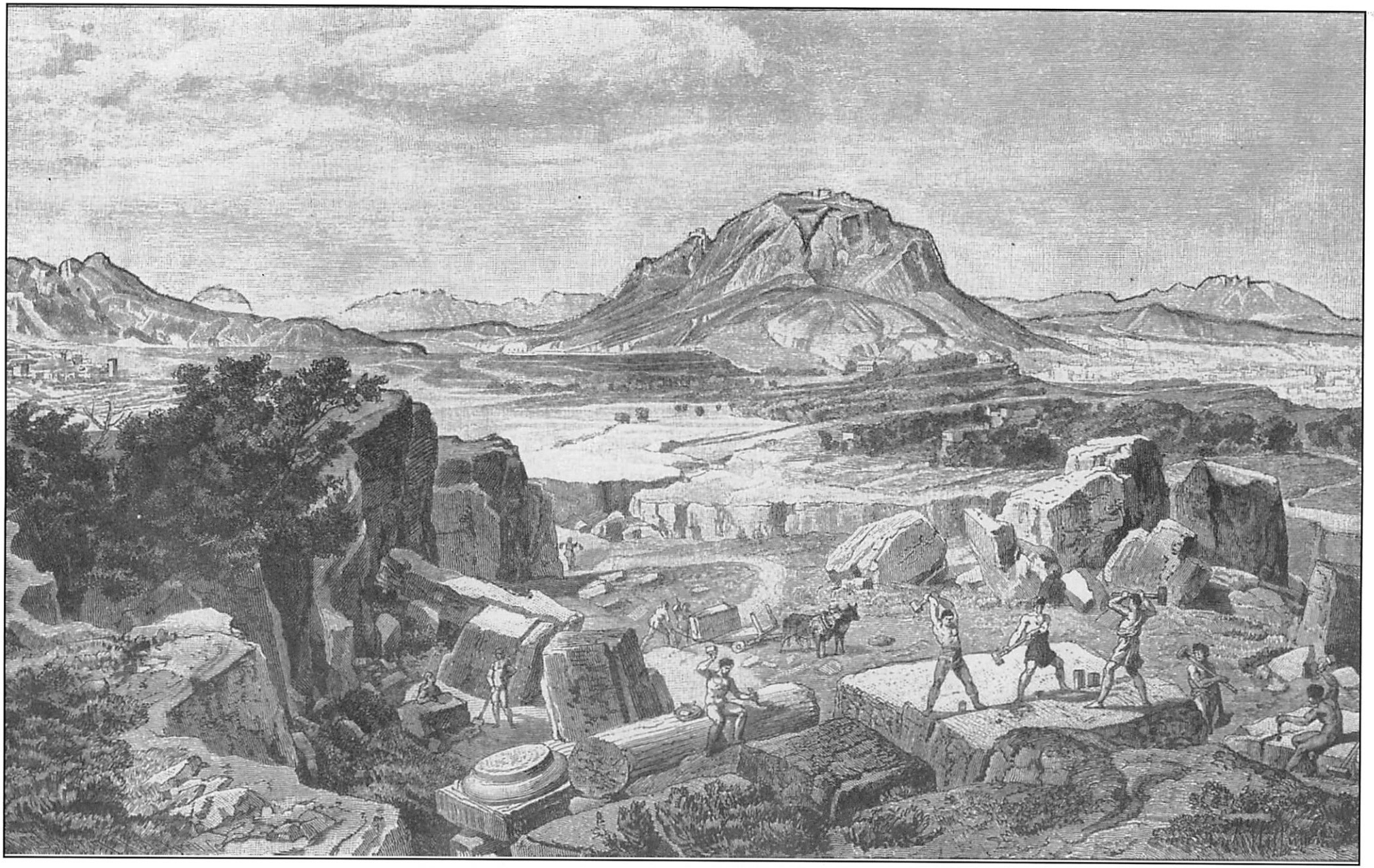

Συντρίμματα καὶ ἐρείπια ἐσχεδίασεν ὁ ἐπισκέπτης τοῦ παρελθόντος αἰῶνος εἰς τὸν χῶρον τῆς ἀρχαίας Κορίνθου, ὅπου ὁ περίφημος τύραννος Περίανδρος τὴν εἶχεν ἀναγάγει εἰς μεγίστην δύναμιν τῆς ἐποχῆς της καὶ ὅπου ἡ ὡραιοτάτη ἑταίρα Λαΐς ἡ Κορινθία, ἐκπροσωποῦσα κυριολεκτικῶς τὸν εὐδαιμονισμὸν τῆς πόλεως καὶ τὴν τριφυλότητα τῆς ζωῆς ποὺ ἐπεκράτει, προεκάλεσε τὸν πασίγνωστον ἀρχαῖον ἀφορισμὸν «οὐ παντὸς πλεῖν ἐς Κόρινθον», ποὺ σημαίνει ὅτι λόγω τῆς ἀκριβείας τῆς ζωῆς δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ πλησιάση κανεὶς εἰς τὴν Κόρινθον κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Ἐκεῖ εἰς τὴν «ἁμαρτωλὴν αὐτὴν πόλιν», ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὀλίγον ἀργότερον διεκήρυξεν καὶ προέβαλεν τὰ ἀγαθὰ τῆς θρησκείας τοῦ Θεανθρώπου. Εἰς τὸ βάθος τοῦ σχεδιάσματος διακρίνεται ὁ ὄγκος τοῦ Ἀκροκορίνθου.

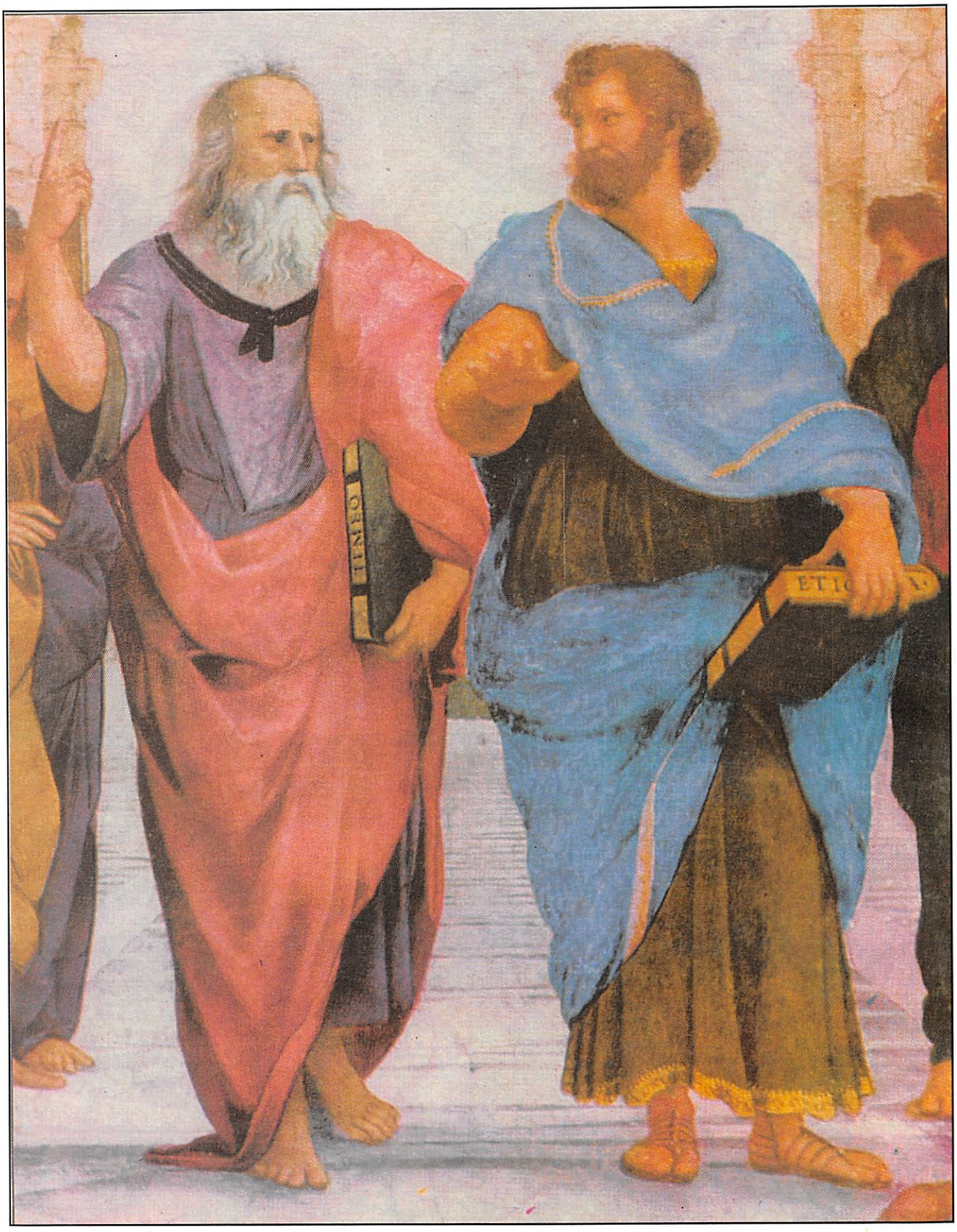

Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης, οἱ δύο ἡμίθεοι τῆς σκέψεως καὶ δημιουργοὶ τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς ἐπιστήμης. Ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὰ κείμενα καὶ τὰς παραδόσεις τῶν Ὀρφικῶν, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰ ἔργα των, εἰς μίαν ἄνευ προηγουμένου ἀνάτασιν τῆς Ἑλληνικῆς σκέψεως, τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, διατυπώνουν τὰ ἀθάνατα διανοήματά των καὶ καθορίζουν μὲ καταπληκτικὴν ἀκρίβειαν καὶ σαφήνειαν τοὺς ἐπαλλήλους κύκλους τῆς ὑποθέσεως καὶ τῆς ἐπιστήμης. Ὡς ἀνέσπερος ἥλιος ἡ πνευματικὴ ἀκτινοβολία των καταυγάζει ἔκτοτε τὴν ἀνθρωπότητα ὁλόκληρον. Εἶναι οἱ ἄφθαστοι, οἱ ἀσύγκριτοι καὶ ἀνεπανάληπτοι διδάσκαλοι τῶν ὡραιοτέρων ἰδεωδῶν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ὑπερτέρων ἀξιῶν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ὁποίων ἐξεπολιτίσθησαν οἱ ἄνθρωποι. Ἀνωτέρω: Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸν περίφημον πίνακα τοῦ Ραφαὴλ «Ἡ Σχολὴ τῶν Ἀθηνῶν», ποὺ εὑρίσκεται εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ Βατικανοῦ. Ἀριστερὰ ὁ Πλάτων καὶ δεξιὰ ὁ Ἀριστοτέλης.

'Ο Περικλῆς ἀγορεύων ἀπὸ τῆς Πνυκός, ὁ ὁποῖος εἰς τὸν 'Επιτάφιόν του εἶπε τὸ περίφημον «...τὴν πόλιν ἀξίαν εἶναι θαυμάζεσθαι (ἡ πόλις ἀξίζει νὰ θαυμάζεται) καὶ ἔτι ἐν ἄλλοις (διότι μεταξὺ τῶν ἄλλων) φιλοκαλοῦμεν τε γὰρ μετ' εὐτελείας (ἔχομεν τὴν ἱκανότητα νὰ φιλοκαλοῦμεν χωρὶς δαπάνας ὑπερβολικὰς) καὶ φιλοσοφοῦμεν ἄνευ μαλακίας...» (καὶ ἐπιτυγχάνομεν νὰ διατυπώνωμεν τὰ διανοήματά μας, νὰ φιλοσοφῶμεν, χωρὶς κενολογίας, δηλαδὴ ὄχι μὲ λόγους ἄνευ περιεχομένου) [Θουκυδίδης 11,40]. 'Ο ἔξοχος αὐτὸς πίναξ - ἔργον τοῦ Γερμανοῦ ζωγράφου Φιλ. Φόλτς, εὑρισκόμενον εἰς τὸ Μαξιμιλιάνειον Μουσεῖον τοῦ Μονάχου - ἀπεικονίζει μίαν ἀπὸ τὰς λαμπροτέρας σκηνὰς περὶ τοῦ πῶς ἐλειτούργει τὸ πολίτευμα τῶν 'Αθηνῶν, ἡ ὁποτιθεμένη Δημοκρατία, ἡ ὁποία ἐν τούτοις δὲν ἦτο τίποτε ἄλλο, παρὰ ἡ ὑπεροχὴ καὶ ἡ ἰσχὺς ἑνὸς καὶ μόνου ἀνδρός. 'Απόδειξις ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Περικλέους ἡ Δημοκρατία κατέρρευσεν, διὰ νὰ ἐπακολουθήσουν αἱ γνωσταὶ διαταραχαί, ποὺ εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐπικράτησιν τῆς ὀλιγαρχίας τῶν τριάκοντα τυράννων.

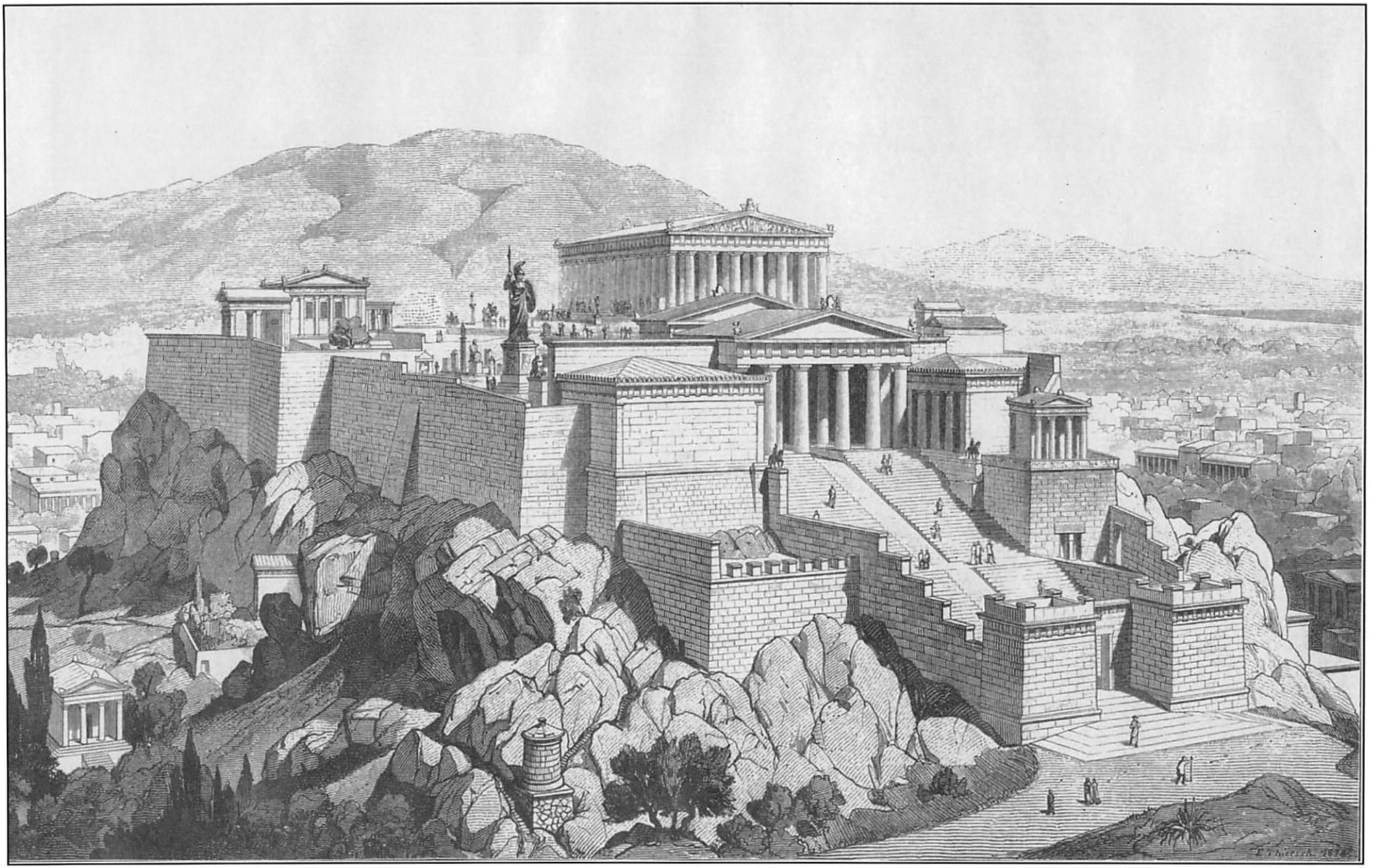

'Η 'Ακρόπολις τῶν 'Αθηνῶν ὅπως ἦτο κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. 'Ο 'Ιερὸς Βράχος, ὁ ὁποῖος ἐσυμβόλιζε τὴν πνευματικὴν ἀκτινοβολίαν τῆς ἀρχαίας 'Ελλάδος! 'Ητο ἡ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Περικλῆς συνέλαβε τὴν ἰδέαν τῆς δημιουργίας καὶ διακοσμήσεως τοῦ βράχου τῆς 'Ακροπόλεως μὲ τὰ ἱερὰ καὶ τὰ οἰκοδομήματα ποὺ ἐδημιουργήθησαν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ὅταν ὁ 'Αναξαγόρας, ὁ Σωκράτης καὶ ὀλίγον ἀργότερον ὁ Πλάτων καὶ ὁ 'Αριστοτέλης, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι "Ελληνες σοφοί, εἰς μίαν ἄνευ προηγουμένου πνευματικὴν ἀνάτασιν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ἐδίδαξαν τὴν ἀνθρωπότητα πῶς πρέπει νὰ σκέπτεται καὶ νὰ ζῇ.

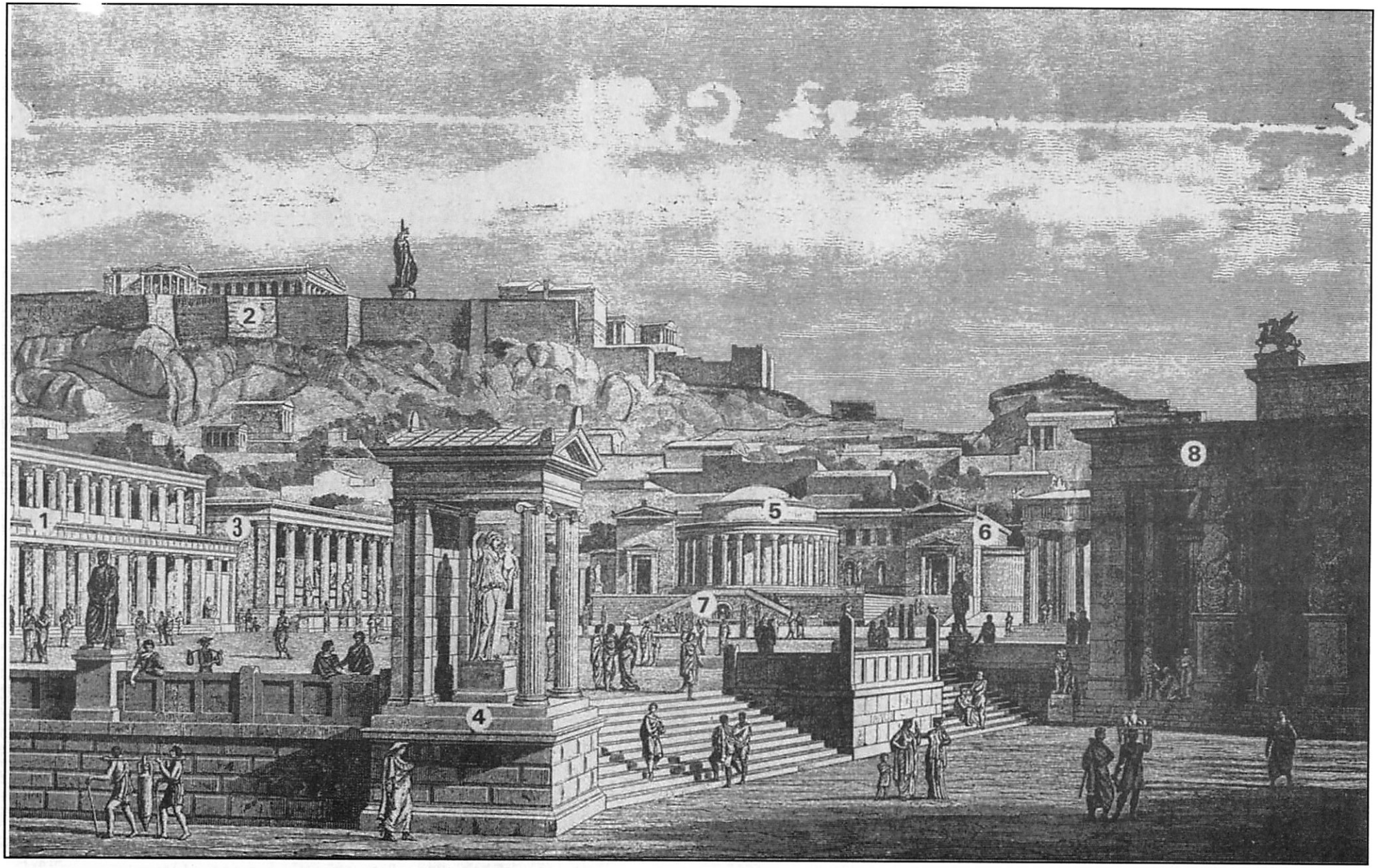

'Η 'Αγορὰ τῶν 'Αθηνῶν ὅπως ἦτο κατὰ τὴν ἀρχαιότητα κατ' ἀναπαράστασιν τοῦ J. Bühlmann. 'Ο ἀθάνατος χῶρος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὁ Σωκράτης ἐδίδασκεν τοὺς νέους τῶν 'Αθηνῶν - μὲ τὴν ἀπαράμιλλον λογικήν του ποὺ γνωρίζομεν - ποῖαι εἶναι αἱ ὑποχρεώσεις καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ μορφωμένου ἀνθρώπου καὶ ταυτοχρόνως εἶχε διακηρύξει ὅτι ἔργον τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς ἐπιστήμης εἶναι νὰ διαπαιδαγωγήσῃ καὶ νὰ τελειοποιήσῃ τὸν ἄνθρωπον καὶ ὄχι ἡ ἑρμηνεία καὶ ἡ ἐπιδίωξις πρὸς κατάκτησιν τῆς φύσεως («Φαῖδρος» Πλάτωνος). Εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδίασμα διακρίνονται 1: 'Η Στοὰ τοῦ 'Αττάλου, 2: 'Η 'Ακρόπολις, 3: 'Η Ποικίλη Στοά, 4: Ἄγαλμα τῆς θεᾶς Εἰρήνης φέρουσα τὸν Πλοῦτον παῖδα, 5: 'Η Θόλος, 6: Τὸ Βουλευτήριον, 7: Τὸ Βῆμα, 8: 'Η Στοὰ 'Επωνύμων.

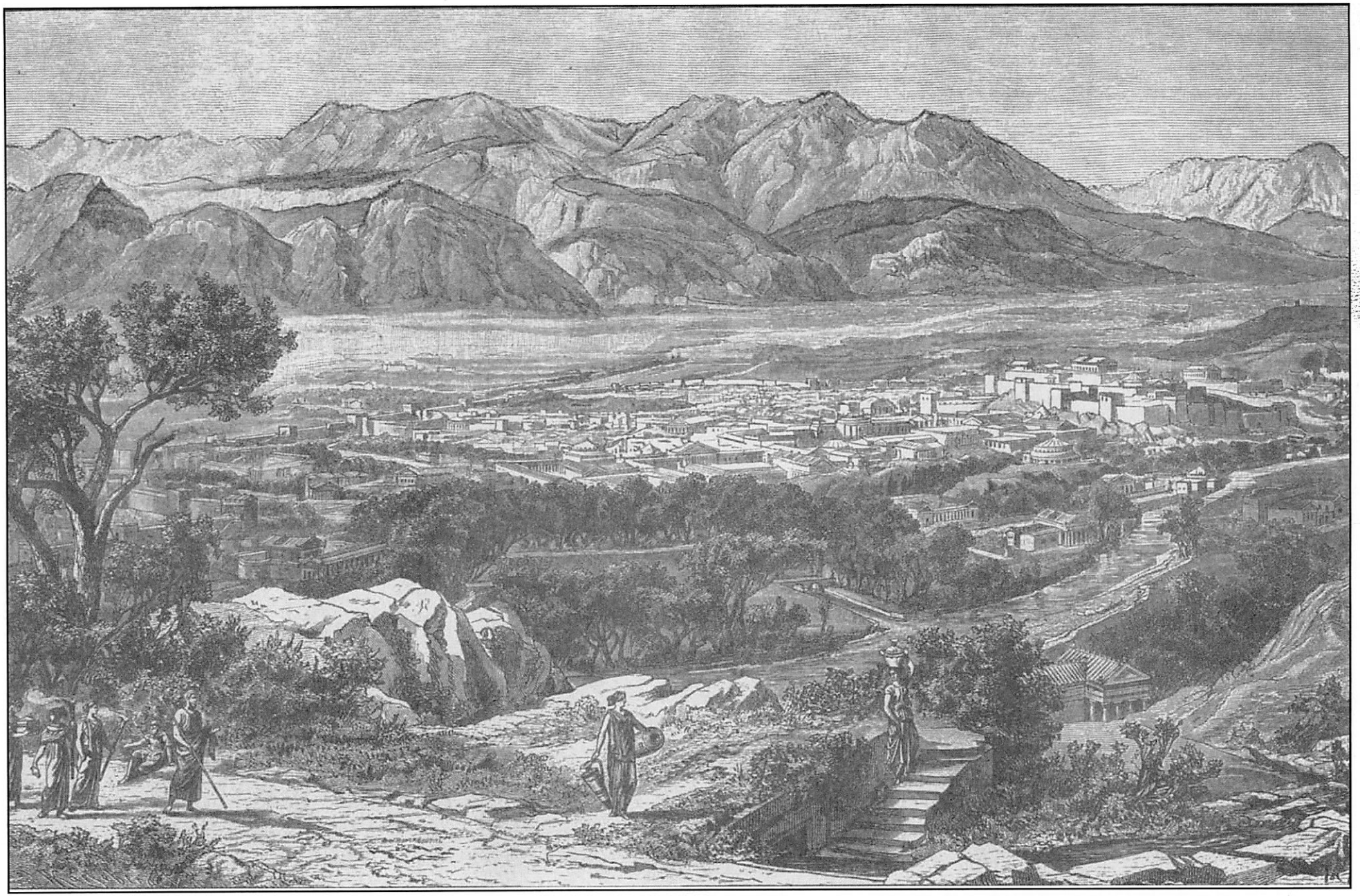

Σχεδίασμα τοῦ χώρου ὅπου εὑρίσκετο ἡ ἀρχαία Σπάρτη, ἡ ἑτέρα μετὰ τὰς Ἀθήνας δυναμικὴ πόλις τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Εἰς τὸ κέντρον τοῦ σχεδιάσματος διακρίνεται ἡ ἀρχαία πόλις, εἰς τὸ ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος Σπαρτιᾶται καὶ Σπαρτιάτισσαι καὶ εἰς τὸ βάθος ὁ Ταΰγετος. Ἡ διαμάχη μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Σπάρτης, ἡ αἰωνία αὐτὴ πληγὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ποὺ ἀπεκορυφώθη καὶ εἶχε συγκλονίσει τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα κυρίως κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀκμῆς τῶν δύο πόλεων τελικῶς συνέτριψεν δυστυχῶς καὶ διέλυσεν τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα. (Σχεδίασμα τοῦ Γερμανοῦ ζωγράφου Ἰωσ. Ὄφφμαν).

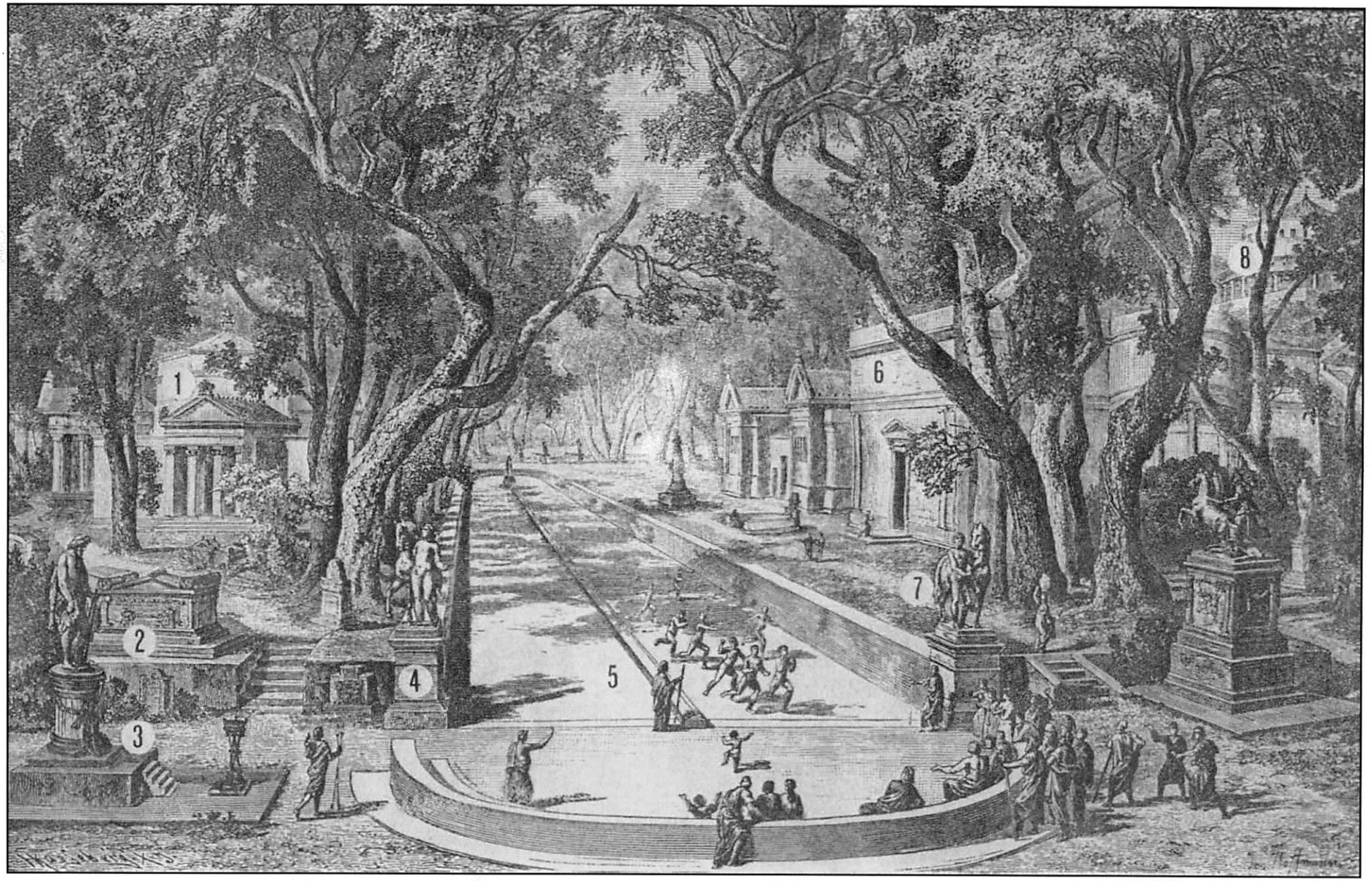

Περιοχή τῆς ἀρχαίας πόλεως τῆς Σπάρτης. Εἰς τὸ σχεδίασμα ποὺ ἐφιλοτεχνήθη ἀπὸ τὸν Γερμανὸν καλλιτέχνην Ἰωσ. Ὄφφμαν διακρίνονται 1: Τὸ Ἱερὸν τῶν Διοσκούρων, 2: Τὸ Μνῆμα τοῦ Εὐμήδους, 3: Ἄγαλμα τοῦ Ἡρακλέους, 4: Ἄγαλμα τοῦ Πολυδεύκους Ἀφετηρίου, 5: Πλατανιστᾶς, 6: Τὸ Γυμνάσιον, 7: Ἄγαλμα τοῦ Κάστορος Ἀφετηρίου, 8: Τὸ Ὠδεῖον.

Ἡ Ἑλλὰς ὑποδουλωθεῖσα εἰς τοὺς βαρβάρους τὸ 1453, ἐπὶ τέλους ἐξανίσταται, διεκδικοῦσα τὴν ἐλευθερίαν της. Ὡς τεράστιον φωτεινὸν μετέωρον ἡ Ἐπανάστασις τοῦ 1821 διδάσκει τὴν ἀνθρωπότητα ὅτι ἡ Ἑλλὰς οὔτε ὑποτάσσεται οὔτε ἀποθνήσκει. Ἄνω: Ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸς κηρύσσει τὴν ἐπανάστασιν. Κάτω: Ὁ Λόρδος Βύρων, ἀντιπροσωπευτικὴ ἐκδήλωσις τῶν Φιλελευθέρων λαῶν διὰ τὴν ἐξέγερσιν τῆς Ἑλλάδος, ὁρκίζεται πρὸ τοῦ τάφου τοῦ Μάρκου Μπότσαρη νὰ ἀγωνισθῇ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος.

'Η 'Επανάστασις προχωρεῖ. 'Ο Κανάρης μὲ μιὰ «φελούκα» πράγματι, ἀτρόμητος, πυρπολεῖ τὴν 17ην 'Ιουνίου 1822 τὴν ναυαρχίδα τοῦ Καπουδὰν πασᾶ. Αἱ φλόγες ποὺ ὑψώνονται ἀπὸ τὸ φλεγόμενον πλοῖον καταυγάζουν τὴν 'Ελευθερίαν ποὺ καταφθάνει. Διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ἡ 'Ανθρωπότης κατάπληκτος ἀκούει τὸ ἀπίστευτον γεγονός. Οἱ "Ελληνες εἰς τὸν ἴδιον χῶρον, ἐντὸς τοῦ Αἰγαίου, ἐπαναλαμβάνουν τὰ κατορθώματα τῶν προγόνων των, κατατροπώνοντες κυριολεκτικῶς τὸν ἐχθρόν των. 'Ο Κανάρης μὲ τὴν ἄφθαστον τόλμην του καθίσταται παγκόσμιος θρῦλος... 'Ο ἀνωτέρω πίναξ «'Η Καταστροφὴ τῆς Τουρκικῆς Ναυαρχίδος» εἶναι ἔργον τοῦ Ν. Λύτρα.

Οἱ διάδοχοι τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου παρασυρόμενοι ἀπὸ τὴν φιλοπρωτείαν καὶ τὸν ἐγωκεντρισμὸν τοῦ Ἕλληνος, ὁ ὁποῖος τόσας συμφορὰς ἔχει προκαλέσει εἰς τὴν Ἑλληνικὴν φυλήν, ἀποδυναμώνει τὸ κράτος ποὺ ἐδημιούργησεν ὁ Ἀλέξανδρος καὶ οἱ Ρωμαῖοι μετὰ ταῦτα κατευθυνόμενοι ἀπὸ τὴν ὑπουλον, πονηρὰν καὶ ἐπιτηδείαν Ρωμαϊκὴν Σύγκλητον, ποὺ εἶχε διδάξει τὸ «διαίρει καὶ βασίλευε», κατακτοῦν ἀρχικῶς τὴν κυρίως Ἑλλάδα καὶ ἀκολούθως ὅλας τὰς χώρας τοῦ ἀπεράντου Κράτους ποὺ εἶχεν δημιουργήσει ὁ Ἀλέξανδρος. Ἀλλὰ ἀκολούθως καὶ σὺν τῷ χρόνῳ, ἡ Ἑλλάς, «κατακτηθεῖσα ὑπὸ τῶν Ρωμαίων, κατέκτησε τὸν ἄγριον κατακτητήν» κατὰ τὸν Ὁράτιον, τὸν μέγαν Λατῖνον ποιητήν. Ἀνωτέρω «ὁ Θρίαμβος τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου κατὰ τοῦ Μαξεντίου» ποὺ ἐπισημοποίησε τὴν μεταφορὰν τῆς ἡγεσίας τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους ἀπὸ τὴν Ρώμην εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κωνσταντινούπολιν, (Πίναξ τοῦ Ἕλληνα Ζωγράφου Σ. Πελεκάση).

Ἄνω: «Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς ἐν μέσῳ τῆς ἀκολουθίας του» καὶ κάτω: «Ἡ αὐτοκράτειρα Θεοδώρα μετὰ τῆς ἀκολουθίας της». Ψηφιδωτὰ εὑρισκόμενα εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Βιταλίου τῆς Ραβέννας. Εἶναι πλέον ἡ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἑλληνισμὸς ἀνδρωθεὶς διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν κατευθύνει τὴν ἀπέραντον Ρωμαϊκὴν αὐτοκρατορίαν. Ἡ Ρώμη, ἡ πόλις τῶν Καισάρων, δὲν εἶναι πλέον, παρὰ μία Βυζαντινὴ ἐπαρχία. Δυστυχῶς ὅμως εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ Βυζαντινοὶ αὐτοκράτορες, ἀντὶ νὰ διοικήσουν μὲ τὴν ἀποφασιστικότητα ρεαλιστῶν ἀρχηγῶν, κυριολεκτικῶς διοικοῦσαν μὲ τὴν μεγαλοψυχίαν ἀναμορφωτῶν καὶ διαφωτιστῶν. Διότι ἀντὶ νὰ ἀντιμετωπίσουν καὶ νὰ ἀποδιώξουν ἐκ τῆς χώρας των τοὺς διαφόρους βαρβάρους εἰσβολεῖς ἀπὸ τὸν Βορρᾶν καὶ τὴν Ἀνατολήν, τοὺς ἐγκατέστησαν ἐντὸς τῶν συνόρων τῆς χώρας, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ καταπολεμήσουν καὶ νὰ διαλύσουν μετὰ ταῦτα τὴν Βυζαντινὴν Αὐτοκρατορίαν.

Μετὰ τὴν ἐπιδρομὴν τῶν Περσῶν κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ὁ Φίλιππος προσπαθεῖ καὶ ὁ Μ. Ἀλέξανδρος πραγματοποιεῖ τὴν συσσωμάτωσιν τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐκστρατεύει εἰς τὴν Ἀσίαν, ὅπου κυριολεκτικῶς διαλύει καὶ συντρίβει τὴν Περσικὴν αὐτοκρατορίαν, ἐκδικούμενος τοιουτοτρόπως τὰς δηώσεις, τὰς καταστροφὰς καὶ τὰς σφαγὰς ποὺ εἶχον διαπράξει οἱ Πέρσαι κατὰ τὰς ἐκστρατείας των εἰς τὴν κυρίως Ἑλλάδα. Εἰς τὸν ἀνωτέρω πίνακα τοῦ διακεκριμένου Ἕλληνος ζωγράφου Γ. Προκοπίου, ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις συλλογὴν τοῦ Ἰωάννου Δ. Πασσᾶ, ἀπεικονίζεται ἡ ἐν Ἰσσῷ μάχη, ὅπου ὁ Μ. Ἀλέξανδρος διώκει τὸν φεύγοντα Δαρεῖον. Ἄνωθεν τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου διακρίνεται νὰ ἵπταται ὁ «Ἀετὸς τοῦ Διός», ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν παράδοσιν ἐπροστάτευεν τὸν Μακεδόνα ἡγέτην.

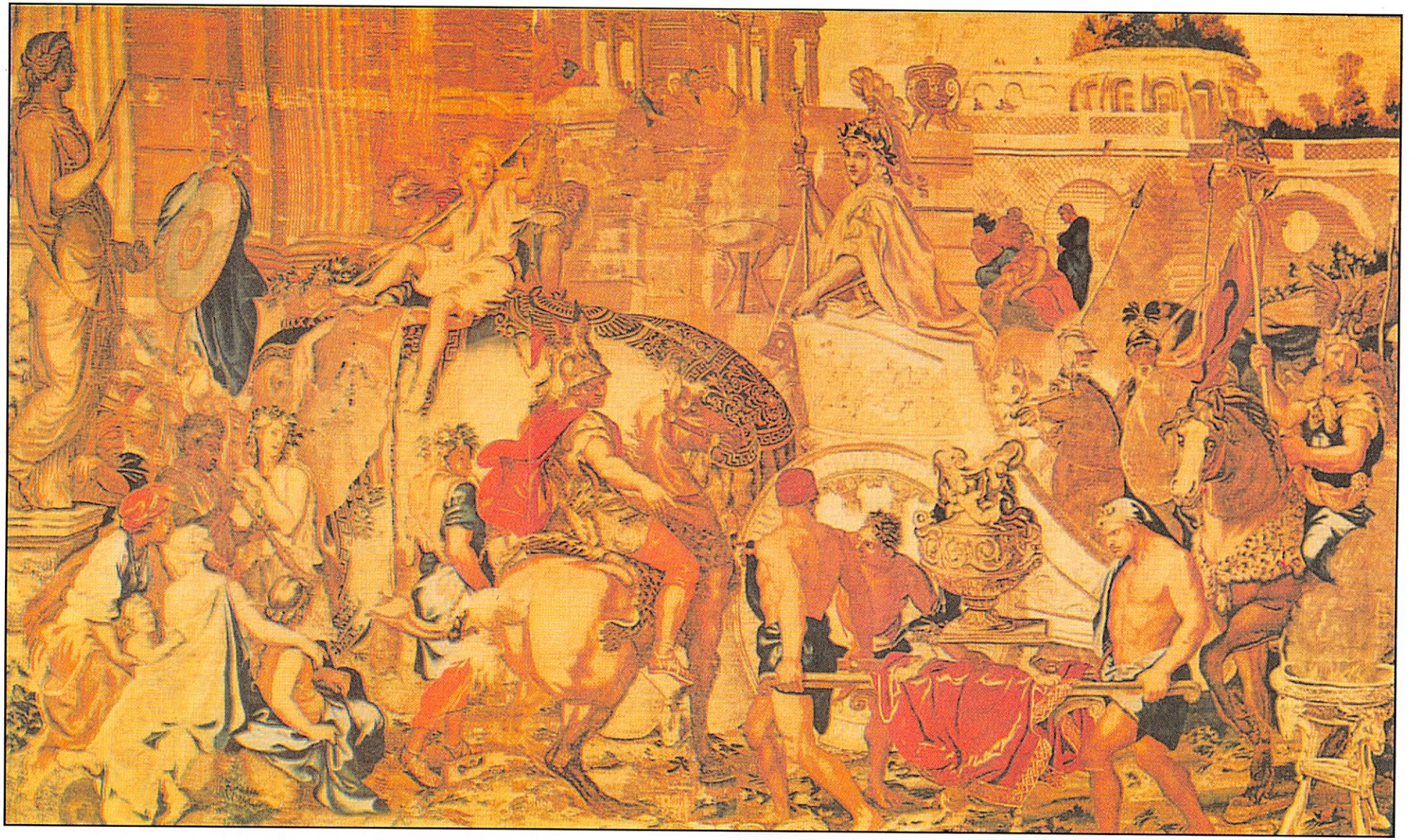

Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου εἰς τὴν Βαβυλῶνα κατὰ πίνακα τοῦ Γάλλου ζωγράφου Λεμπρέν. Ὁ Ἀλέξανδρος, κυρίαρχος πλέον, ἀφοῦ συνέτριψε τὸν Δαρεῖον, ἔχει ἐπεκτείνει τὰ ὅρια τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τῆς Ἀδριατικῆς μέχρι τῶν Ἰνδιῶν καὶ ἀπὸ τοῦ Εὐξείνου Πόντου μέχρι τῆς Αἰγύπτου. Εἶναι ἡ πρώτη δυναμικὴ ἀλλὰ καὶ ἐκπολιτιστικὴ ἐπέκτασις τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ, ὁ ὁποῖος προσεπάθησε νὰ ἐξαγάγῃ ἀπὸ τὴν βαρβαρότητα τοὺς δυναστευομένους λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς.

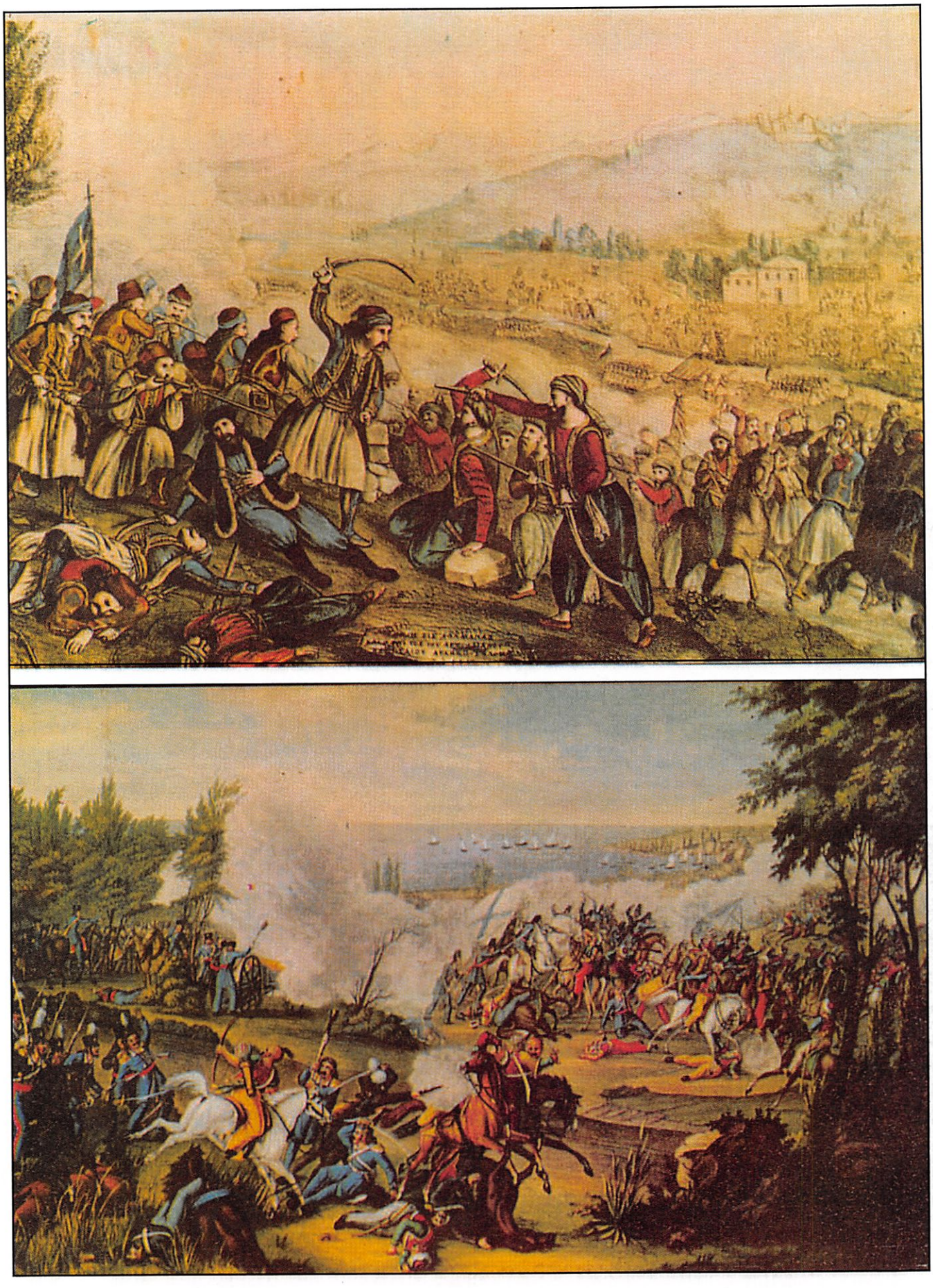

Ἄνω: Οἱ Ἕλληνες ἀγωνίζονται διὰ τὴν ἐλευθερίαν των. Κατὰ τὴν μάχην τῆς Ἀλαμάνας (Ἀπρίλιος 1821) πίπτει ὁ Ἀθανάσιος Διάκος, ὁ πλέον ἄδολος καὶ ὡραῖος ἀγωνιστὴς τῆς Ἐπαναστάσεως (Πίναξ τοῦ Α. Ἡσαΐα, εὑρισκόμενος εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ἱστορικὸν Μουσεῖον). Κάτω: Ἕλληνες καὶ φιλέλληνες πρὸ τοῦ Μεσολογγίου ἀγωνίζονται ἐναντίον τῶν Τούρκων. (Πίναξ τοῦ Ραγκέντας, εὑρισκόμενος εἰς τὸ Μουσεῖον Μπενάκη τῶν Ἀθηνῶν).

Τὸ καταπληκτικώτερον πυροτέχνημα ἀνδρείας καὶ εὐψυχίας τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821. Οἱ πολιορκούμενοι εἰς τὸ Μεσολόγγιον (1825) ἐξορμοῦν καὶ μάχονται κατὰ τῶν Τούρκων τοῦ Κιουταχῆ καὶ τῶν Ἀραπάδων τοῦ Ἰμπραὴμ ποὺ τοὺς πολιορκοῦν. Ἡ ἀνθρωπότης ὁλόκληρος συγκλονίζεται ἀπὸ τὸ ἀπίστευτον γεγονὸς καὶ θύελλα ἀγανακτήσεως ἐκσπᾶ εἰς ὅλας τὰς πρωτευούσας τῆς Εὐρώπης καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἐναντίον τοῦ δυνάστου καὶ ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων ποὺ ἀγωνίζονται διὰ τὴν ἐλευθερίαν των. Ἡ Ἔξοδος τοῦ Μεσολογγίου ἀποτελεῖ τὸν σημαντικώτερον σταθμὸν τῆς Ἐπαναστάσεως ἀλλὰ καὶ τὸν ἀκρογωνιαῖον λίθον τῆς ἐπιδιωκομένης Ἐλευθερίας τῶν ἀγωνιζομένων Ἑλλήνων. Ὁ ἀνωτέρω πίναξ εἶναι ἔργον τοῦ Θ. Βρυζάκη καὶ εὑρίσκεται εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Μεσολογγίου.

Ἄνω: Ἐνῶ οἱ ἡρωικοὶ Ἕλληνες στρατιῶται ἀπελευθερώνουν τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Θράκην ἀπὸ τὸν βάρβαρον κατακτητήν, ὁ ὁποῖος ἐπὶ 540 ἔτη τὰς ἐδυνάστευεν, ὁ Ἑλληνικὸς στόλος, ἀντάξιος τῶν ναυμάχων τοῦ 1821, καταναυμαχεῖ μὲ ἐπικεφαλῆς τὸ θωρηκτὸν Ἀβέρωφ ποὺ διακρίνεται εἰς τὸ μέσον τοῦ πίνακος, τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1912 πρὸ τῶν Δαρδανελλίων τὸν Τουρκικὸν στόλον, ὁ ὁποῖος πρὸ τῆς ἐπιθετικότητος τῶν Ἑλλήνων, κατατροπωθείς, σπεύδει νὰ ἀποκρυβῇ εἰς τὰ στενὰ τῶν Δαρδανελλίων. Εἰς τὸν ἀνωτέρω πίνακα παρίστανται τὰ πλοῖα 1: Βαρβαρόσσας, 2: Μεσσουδιέ, 3: Μετζητιέ, 4: Τοργοὺτ-Ρεΐς, καὶ 5: ΑΒΕΡΩΦ. Ἐπίσης αἱ νῆσοι Ψαρρὰ (6) καὶ Σπέτσαι (7), ἡ Ἀσιατικὴ ἀκτὴ (8) καὶ ἡ Εὐρωπαϊκὴ ἀκτὴ τῶν Δαρδανελλίων (9). Κάτω: Τὴν 5ην Ἰανουαρίου 1913 ἡ Τουρκικὴ ἁρμάδα ἀντιπαραταχθεῖσα πρὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου ὑφίσταται πανωλεθρίαν καὶ τρέπεται καὶ πάλιν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν Δαρδανελλίων διὰ νὰ διασωθῇ ὑποστᾶσα τεραστίας βλάβας. Ἡ δρᾶσις αὐτοῦ τοῦ στόλου ἐξασφαλίζει τοὺς μαχητὰς τῆς ξηρᾶς, διότι ἐμποδίζει τὴν μεταφορὰν Τουρκικῶν δυνάμεων ἀπὸ τὴν Ἀσίαν καὶ πραγματικὰ συντελεῖ εἰς μέγιστον βαθμὸν εἰς τὴν νίκην τῶν Βαλκανίων συμμάχων. Εἰς τὸν ἀνωτέρω πίνακα διακρίνονται τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα 1: ΑΒΕΡΩΦ (Ναυαρχίς), 2: Ψαρρά, 3: Ὕδρα, 4: Σπέτσαι, 5: Ἀσπίς, 6: Λέων, 7: Πάνθηρ, 8: Βέλος, 9: Ἱέραξ, 10: Δόξα, 11: Νίκη, 12: Ἀετός, 13: Λόγχη, 14: Νέα Γεννεά, 15: Δελφίν (ὑποβρύχιον), 16: Τορπιλλοβόλον (τὸ ὑπ' ἀριθ. 11), 17: Θύελλα, 18: Τορπιλλοβόλον. Ἐπίσης διακρίνονται τὰ πλοῖα τοῦ Τουρκικοῦ Στόλου. Α: Χαϊραδδὶν ΒΑΡΒΑΡΟΣΣΑΣ (Ναυαρχίς), Β: Μεσσουδιέ, Γ: Χαμηντιέ, καὶ αἱ τοποθεσίαι Δ: Ἀσσάρη Τεφὴκ, Ε καὶ Ζ: Φρούρια Κοὺμ-Καλέ, Σεδὴλ Μπὰχρ καὶ πυροβολεῖα τοῦ Ἑλλησπόντου.

Ἡ καταφρονεμένη «Ψωροκώσταινα», ἡ νεωτέρα Ἑλλάς, ἔξαφνα ὑπὸ τὴν δημιουργικὴν πνοὴν τοῦ μεγαλυτέρου Ἕλληνος πολιτικοῦ, τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου, εἰσέρχεται εἰς τοὺς πολέμους τοῦ 1912-1913. Ἡ ἀπαράμιλλος ζωτικότης τῆς φυλῆς καταπλήσσει καὶ πάλιν τοὺς ἐχθροὺς καὶ τοὺς φίλους της. Ἄνω: Ὁ Τοῦρκος στρατάρχης Χασὰν Ταχσὶν Πασὰς ὑπερασπιστὴς τῆς Θεσσαλονίκης παραδίδει, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν ὑποφρούραρχον Θεσσαλονίκης, τὴν πόλιν εἰς τὸν νικητὴν διάδοχον Κωνσταντῖνον. (1: Ὁ στρατηλάτης Κωνσταντῖνος, 2: Ὁ Ἐσὰτ Πασὰς, 3: Ὁ Διοικητὴς τοῦ Μπιζανίου Βεὴμ μπέης, 4: Ὁ πρίγκηψ Γεώργιος (Διάδοχος), 5: Ὁ πρίγκηψ Ἀνδρέας, 6: Ὁ πρίγκηψ Χριστόφορος, 7: Ὁ πρίγκηψ Ἀλέξανδρος, 8: Ὁ στρατηγὸς Δαγκλῆς, 9: Ὁ Μέραρχος Μοσχόπουλος (ὁ ἐνεργήσας τὴν ὑπερφαλάγγισιν τοῦ Μπιζανίου), 10: Ὁ ἐπιτελάρχης Δούσμανης, 11: Καλλίνσκης, 12: Μεταξᾶς, 13: Παρασκευόπουλος, 14: Ὁ ἀρχαῖος ναὸς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου.) Κάτω: Ὁ ὑπερασπιστὴς τῶν Ἰωαννίνων Ἐσὰτ πασὰς παραδίδει τὴν πόλιν εἰς τὸν νικητὴν, βασιλέα πλέον, Κωνσταντῖνον, διότι ἐν τῷ μεταξὺ ὁ βασιλεὺς Γεώργιος εἶχε δολοφονηθῆ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. (1: Ὁ Κωνσταντῖνος, 2: Ὁ στρατάρχης Χασὰν Ταχσὶν Πασὰς, 3: Ὁ ὑποφρούραρχος Θεσσαλονίκης, 4: Ὁ ἐπίδοξος Διάδοχος Γεώργιος, 5: Ὁ πρίγκηψ Νικόλαος, 6: Ὁ πρίγκηψ Ἀνδρέας, 7: Ὁ πρίγκηψ Χριστόφορος, 8: Ὁ ὑποστράτηγος Δαγκλῆς, 9: Ὁ ἐπιτελάρχης Δούσμανης, 10: Λεβίδης, 11: Ἀθ. Ἐξαδάκτυλος, 12: Μεταξᾶς, 13: Καλίνσκης, 14: Ὁ Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Γεννάδιος, 15: Ὁ Μουφτῆς Θεσσαλονίκης, 16: Τὸ Προξενικὸν Σῶμα, 17: Ὁ σιδηρ. σταθμὸς τοῦ Τοψὶν-Προσωρινὸν στρατηγεῖον, 18: Ἑλληνικὸν στρατόπεδον, 19: Ὁ ποταμὸς Γαλλικὸς (Ἐχέδωρος), 20: Τουρκικὸν στρατόπεδον 21: Ἡ Θεσσαλονίκη, 22: Τὸ μικρὸν Καραμπουρνοῦ, 23: Τὸ μέγα Καραμπουρνοῦ, 24: Τὸ ὄρος Χωρτιάτης).

Ἄνω: Ὁ βασιλεὺς Γεώργιος πραγματικὸς πρόμαχος τοῦ διεξαγομένου ἀγῶνος, τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ὁποίου διηυκόλυνε μὲ τὴν σωφροσύνην του, ἀποδεχθεὶς τὰς εἰσηγήσεις τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς τὴν Βαλκανικὴν συνεννόησιν Ἑλλὰς - Σερβία - Βουλγαρία, δολοφονεῖται εἰς τὴν Θεσσαλονίκην τὴν 5ην Μαρτίου 1913 ὑπὸ τοῦ Σχοινᾶ, ὀργάνου τῶν Αὐστριακῶν καὶ ἴσως ἐν γνώσει καὶ τοῦ Κάϊζερ τῆς Γερμανίας, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἑλλάδος ὁ γαμβρός του καὶ σύζυγος τῆς Σοφίας. Κάτω: Ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος καὶ ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος μετὰ τοῦ ἐπιτελείου καθορίζουν εἰς τὸ Χατζῆ-Μπεηλὶκ τοὺς ὅρους τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ συνθήκης ποὺ ὑπεγράφη τὴν 14ην Ἰουλίου 1913. Ἡ νέα ἐξόρμησις τῆς Ἑλλάδος ἐπέτυχεν τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἠπείρου, τῆς Μακεδονίας, τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης καὶ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου. Ἡ Ἑλλὰς ἀρχίζει νὰ καθίσταται ἀπὸ περιφρονεμένη «Ψωροκώσταινα» ποὺ ἦτο, δύναμις ὑπολογίσιμος εἰς τὸν χῶρον τῆς Μεσογείου. Εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδίασμα 1: Κωνσταντῖνος, 2: Ἐλευθ. Βενιζέλος, πρωθυπουργός, 3: Βίκτωρ Δούσμανης, ὑποστράτηγος, ἐπιτελάρχης, 4: Ι.Μεταξᾶς, ἀντισυνταγματάρχης μηχανικοῦ.

«...Καὶ διηγώντας τα νὰ κλαῖς»! Περίοδος Ἐθνικῶν θριάμβων. Ὁ Θρυλικὸς «Ἀβέρωφ», ναυλοχεῖ ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς Ἁγίας Σοφίας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Τί τὸ ὄφελος; Ἡ ἀνατροπὴ τοῦ Βενιζέλου διέλυσε τὸ ὅραμα.. διὰ νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς τοὺς δῆθεν φίλους μας τῶν Μεγάλων Δυνάμεων νὰ προδώσουν καὶ νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν Ἑλλάδα, χάριν τῶν δανειστῶν τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας Ἑβραίων Τραπεζιτῶν, τὰ κεφάλαια τῶν ὁποίων εἶχεν ὑποσχεθῆ νὰ πληρώσῃ ὁ Κεμάλ. Διότι ἐὰν ὁ Βενιζέλος παρέμενεν καὶ παρ' αὐτὸν πανίσχυρος ἡ Ἑλλὰς ἡνωμένη, ἀσφαλῶς θὰ ἦτο διάφορος ἡ ἐξέλιξις. Δυστυχῶς ὅμως συνέβη τὸ ἀντίθετον. Ἡ 1 Νοεμβρίου 1920 ἐδολοφόνησε τὴν Ἑλλάδα! Ἀλλὰ εἴμεθα πολλὰς φορὰς ἄνθρωποι καὶ πατριῶται ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, ἢ παράφρονες; Ἀφοῦ χάρις εἰς τὴν ἀφροσύνην τῶν ἀντιπάλων τοῦ Βενιζέλου καὶ τὴν ἀτιμίαν τῶν δῆθεν φίλων μας (βλέπε τὴν πραγματικὴν ἱστορίαν μέσα εἰς τὰ κείμενα) ἡ Ἑλλὰς ἐξουθενώθη, κατέρρευσεν. Ἡ Μικρασιατικὴ καταστροφὴ τοῦ 1922 ὑπῆρξεν ἀνυπολόγιστος συμφορὰ διὰ τὸ Ἔθνος. Ἡ Ἑλλὰς παρὰ τὸν ἀπεγνωσμένον ἀγῶνα της δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξασφαλίση τὰς παραχωρήσεις ποὺ εἶχεν ἐπιτύχει ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος καὶ νὰ σώσῃ τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Τραυματισθεῖσα θανασίμως ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ τέκνα της κυρίως συνέπτυξε τὰς πτέρυγας...

Καὶ οἱ ἀγῶνες τῆς φυλῆς συνεχίζονται. Ὁ Βενιζέλος ἐπιλαμβανόμενος τῆς εὐκαιρίας τοῦ Α΄ Παγκοσμίου πολέμου, εἰς μίαν προσπάθειαν πράγματι τιτανικὴν, συλλαμβάνει τὸ ὅραμα καὶ ἀγκαλιάζει τὴν ἐπιδίωξιν τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος. Εἰς τὰς Σέβρας ἐπιτυγχάνει καὶ ὑπογράφει τὴν περίφημον συνθήκην. Ἀλλ' ὅταν ἐπέστρεφεν εἰς τὴν Ἑλλάδα κομίζων αὐτὴν τὴν συνθήκην, «ποὺ ἐδημιούργει τὴν Ἑλλάδα τῶν τριῶν ἠπείρων καὶ τῶν πέντε θαλασσῶν», χέρια φανατικῶν Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ὀπαδοὶ «τῆς Μικρᾶς καὶ ἐντίμου Ἑλλάδος» ἀποπειρῶνται νὰ τὸν δολοφονήσουν καὶ σφαῖραι Ἑλληνικαὶ τὸν πλήσσουν εἰς τὸν σταθμὸν τῆς Λυὼν τῶν Παρισίων. Καὶ οἱ ἴδιοι ἄνθρωποι ποὺ εἶχον ὁπλίσει τοὺς δολοφόνους τοῦ Βενιζέλου, ὁπλίζουν καὶ τὰς χεῖρας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 1ης Νοεμβρίου 1920, ποὺ κατεψήφισαν τὸν Βενιζέλον, ὁ ὁποῖος - τὶ τραγικὴ εἰρωνεία!!... - ὁ δημιουργὸς τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος, φεύγει ἀποδοκιμασθεὶς καὶ ἐξόριστος εἰς τὸ ἐξωτερικόν!... Ἀλλ' οἱ ἀντίπαλοι τοῦ Βενιζέλου, ἐνῶ ἀπεδοκίμαζον τὴν πολιτικήν του, ἐσυνέχισαν τὴν ἰδίαν πολιτικήν. «Μέχρις ἐσχάτων» μάχονται οἱ Ἕλληνες - ὅπως ἀποδεικνύουν οἱ ἀνωτέρω πίνακες - εἰς τὰς πεδιάδας καὶ τὰ Μικρασιατικὰ ὑψίπεδα διὰ νὰ περισώσουν ὅ,τι εἶχε κερδίσει ὁ Βενιζέλος. Ἀλλὰ αὐτοὶ δυστυχῶς δὲν ἦσαν ὁ Βενιζέλος... Τὰ ἀνωτέρω ἔργα ἐφιλοτεχνήθησαν ὑπὸ τοῦ διακεκριμένου ζωγράφου Γ. Προκοπίου καὶ εὑρίσκονται ὁ ἄνω εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις συλλογὴν τοῦ Ἰωάννου Δ. Πασσᾶ καὶ ὁ κάτω εἰς τὴν συλλογὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.